

POLOTE LETA LOMA SOSI EPATAMO OSIYODILIYA

¹ Na ebe Polotela, Ya:su Kelisokono wokodawala, iyo, ebenu sosi wagilima: iyaiya opamo daliboliya, ebe wokopi magumulo na idila, mabu Godote na ka:na:mite ebema: laweniya nale ebenu Wade Tabo ka:kiyawaonama:.

² Me Wade Tabo ebe Godote dopamo nanitabonomolo ka:pema: ebenu woki awokalimipido degiya, me ebe tanalola, iyo, ebenu ebenu Wade Tabono pe tanalo ebenu Wade-talena Bukalo iyalo tetenomolo awokalimiya.

³ Ebema: me Wade Tabote Godokono Guduno tanalo ma kunu awokalimina, ebenu Da:ibidikono walone gudi magumune lumagino apa:mo me opamo apawokaliya,

⁴ ega:walo ebenu me opolo eba okolinalo Wade-talena Uliyanano ololonomamo okolinami, ebenu Godote ebenu Guduno nanitabo tanalo kawokalima: ebe a:e magumune igilamo adipatiya. Iyo, me Gudu ebe aimano Kawodawa Ya:su Kelisotela.

⁵ Nanitabola, Kelisokono mailote kawonomoma: keda:ma: Godote na nilakapolo laweniya, ma kunu na ebenu alibodawama: eba eda:nalo nale me opono iyaiya epo bilibilinomo ebetamo kemagaelenakoma:, ebenu iba:te ebe nanitabokobi midi magumulo ebetamo ka:tudila:oma:.

⁶ Ebema: la: piyate Loma kawo duliynomololo dilukuliawenama, Godote ebena woko magumudo la: atumu a:keka:la:miyata la:le Ya:su Kelisokona: keda:wenama:

⁷ Ebe mabuma: Loma duliynomolo epo magumulo la: piyate Godokono epoma: keda:wenama: ebete ebena nilakapo kimalagidilo magumulo la: deka:la:mitiyala, na Polote la: bilibilinomatamo me leta palibomo. Modobola aimano Nabiwi Godoko ega:walo Kawodawa Ya:su Kelisoko iba:te ibino nilakapo tanalo ega:walo milo tanalo la:tamo nikalaema:ta.

Polote Loma Sosi Epatamo Pema: Godotamo Towetowe Tabo Da:kiyawaiya

⁸ Naimano dopo tabo ma kunula, Ya:su Kelisote atamo dosiyodiloamiya, ebe towetowe tabo kiyawao gabodo nale la: bilibilinomono tanaloma: kalakala tabo Godotamo adipatenakomo, mabu me opo kawonomolo epate la:imano nanitabokobi midi tanalo nolowiona.

⁹⁻¹⁰ Numa:la:, nale Godoko kekalakalaiminama: ebena Guduno Wade Tabo kiyawao woko naimano tepo magumuno elawo kawonomamo osiyodilonamo. Ebema: nanitabola, ebete naimano tanalo ma kunu iyatawana, nale tete bilibilinomo epetapilo la: towetowe tabamo eba wadipalatelelo ebe ebo toweomenakomo, ebena ubi ditanamene ebete gabo natamo nosiyodilomene nale la:tamo ka:pema:, mabu tete geyageyanomolo nale ebe tanalo nemakopelenamo.

¹¹ Iyo, naimano ubi kawonomo ma kunula, nale la: da:pulametama ebe tetelo Godokono Uliyanate ebene woko kosiyodilonama: kebe iyanomo elawo natamo dikanamiya, nale la: ebe tanalamo ka:powalubilimamota la:le nanitabokobi midi magumulo ka:kodakodaema:.

¹² Ebene ale kapimiya eba ilukulinalo aimano nanitabokobi midi tanalodo idite idi kowalubi, idite idi kowalubi, ebo kowaluba:tiuimalema:, iyo, la:imano nanitabokobi midi tanalote na eba walubinilo, naimano nanitabokobi midi tanalote la: atumu ebo ka:kowalubilima:ta.

¹³ O naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, modobola la: me tanalo wadenomamo niyatawala:, nale naimano ubi tanalo iyalo iyatiyamo, nale la:tamo pete la:imano Loma duliyo-molo kawonomolo Godokono woko eba posiyodilolo nolo da:imi epetapi ka:petapioma:, nale dopamo Yua:pi epetapino iyaiya opolo woko keba kunu kosiyodilonaimo eba kunu. Ebema: nanitabola, tete epetapi bilibilinomolo na nopo alomonakimo la:tamo ka:pema:, wiyasiya iyaiya tanalo epetapiate na odiyobonenakiya.

¹⁴ Numa:la:, Godote na wiya: wokodawama: a:midiniya nale me opo epo bilibilinomatamo ebene Wade Tabo katama:, ebema: piyate Guliki epagodolo ibino iyaiya mulo woki duwatiya ega:walo piyate uwatea:pima: deda:ona, piyate kawokawo sukulamo da:tolamiya ega:walo piyate iyatawa:pima: deda:ona, nale ibi bilibilinomatamo nanitabola ba:tonakomo.

¹⁵ Iyo, me ebe mabula, nagodolo ubi kawonomo bitana nale Loma kawo duliyo-molamo pete

la:imano duliyomolo epatamo atumu Godokono Wade Tabo ka:ka:pikiyawaoma:.

Godokono Wade Tabono Elawo Tanalo

¹⁶ Ebema: Godokono Wade Tabo kiyawao mabuma: nagodolo ilipo kitana:, mabu piyate nanitabokobi da:midima:na:, Godote ebene Tabono elawamo ibino igilo ka:mula:lelaemene, iyo, dopamo Yu epate ibino igilo mula:tanalo uwatete ebene Yua:piate atumu ka:kuwatema:na:.

¹⁷ Nanitabola, Wade Tabote me tanalo awokalimina, Godote epo ibino nanitabokobi midi tanalo kapiyado tuputupupima: midilinako, iyo, epate nanitabokobi midi tanalone wagilimite uwomuamo eba kunu ka:nemaimioma:na:, mabu Godokono Bukalo tabo idite ma kunu gena, “Piyate Godokono tuputupupima: deda:ona, iba:te ebe nanitabokobi midi tanalodo nanitabo igilo kelaema:na:.”

Godokono Ololo Apulo Epo Bilibilinomate Kubakubapima: Deda:ona

¹⁸ Ebema: epono iyaiya kuba osiyodilole tanalo ega:walo ibino tepo magumuno kubakuba woki, Godote ebe tanalo bilibilinomo kanagilamelelaema: ebene kawo dowa tanalomote Unu Duliyomolone napawokala, mabu epono iyaiya kuba tanalate ibi nodiyobolena iba:te Godokono nanitabo tanalo kiyatawaoma:.

¹⁹ Numa:la:, epate ebene tanalo nanitabolo kuima: Godote iyalo tetelo wadewade woki iba:tamo modobolo ikalamiya, ebe mabuma: ebete ebene nanitabo tanalo odiyobopiatamo kuba wiya nanitabonomolo kikalaemene.

20 Nanitabola, Godote me opo dosiyodiliya, ebe tetene wagilimite me teta:mo pemaiga, epate ebe mabuma: ibino balidinomamo kebe netewa tanalo ulaema: modoboa:noma: deda:onamiya, ebe tanalo ebe ebenu uwomua: teteno elawo tanalo ega:walo ebenu talenanomolo okoli tanalola. Wiyasiya numa:la:, Godote me opo epatamo ebenu tanalo gabo idido modobolo awokaliminako, ebe gabo ebe iba:te ebenu nanitabo tanalo ibino tepo magumuno balida:mo dumina ebe gabola. Ebema: nanitabola, ebete dosiyodiloliya ebe epate me opo ega:walo opono inamabu bilibilinomo ulamete ebenu tanalo ibino tepo magumulo ebo iyatawana, ebe mabuma: gabote nanitabolo kitana: iba:te ibino kuba wiya uwate tanalone kalautioma:

21 Iyo, epate Godokono tanalo eba kunu iyatawaiya, wiyasiya iba:te ebe nani Godoma: gela:no ebe kemoionakia: ega:walo ebetamo kalakala tabo kadipatenakia:, ebema: ibino wokite me osiyodiloa: tanalodo daedalenomoma: eba eda:olamelo ibino tepo magumuno kodakoda wokite idokoma: ebo eda:olamiya.

22 Ebene ibi a:ka:tuwa: ibi iyatawa kawokawopima: eba gelalo wiyasiya daedalema: gito eda:iya.

23 Ebe mabuma: iba:te uwomua: uwomua: tetelo dokolinamene ebe Kawodawa Godoko amamate tanalo atepate, wiyasiya ida:da:li epetapi amamalatele tanalo ebo wagilimiya, iyo, iba:te ida:da:li epetapi ibino a:elao apeno ololonomamo, ega:walo goeogoeo epetapino iyaiya ololamo, ega:walo olaola epetapino

ololamo, ega:walo kalu epetapino ololamo gito osiyodiloliya.

²⁴ Me mabuma: Godote ibi gito miyapiya, iba:te ibino tepo magumuno kuba daleyā eba awokalil-ameho, ibi magumulo idite iditamo, idite iditamo, kawokawo ilipo tanalo ibino apa:mo kosiyodilolenakoma:

²⁵ Ebema: ebe epono kuba tanalono mabu ma kunula, iba:te Godokono nanitabo tanalone olobila:ote a:da: tanalo kalakalago gito lawiya, ega:walo iba:te me opono iyaiya inamabu amamalatelema: ida:da:lino wokopima: eba eda:olo, wiyasiya ebe inamabu bilibilinomo dosiyodiloliya iba:te ebe nani Kawodawa amamate gito atepiya. Eiye! Modobola epate nani Godo kapiya uwomua: uwomua: tetelo namamatenama:na! Me tabo ebe nanitabola, taula.

²⁶ Ebema: nanitabola, me opo epate nani Godo amamate datepiya, Godote ibi atumu gito ka:miyapiya iba:te ibino tepo magumulo kebe kubakuba ubi tanalo kemalagidilolenami ebe ilipo tanalo kosiyodilolenakoma:. Ebe mabuma: kamiyala:te ibino awiago osiyodilo tanalo atepate wiyasiya kamiyale epetapi gabatamo ilipo tanalo osiyodilolenaka,

²⁷ ega:walo atu gabodo dubate ibino kamiyala:go osiyodilo tanalo atepate wiyasiya dubu epetapiatamo ilipo tanalo ebo kosiyodilolenaka, iyo, iba:te dubu gabatamo kubakuba tanalo kosiyodilolema: ibino tepo magumulo elanomoma: eda:ona, ebema: ibino kuba wiyate Godogodone iba:tamo modobolo

penako.

²⁸ Numa:la:, epate ibino tepo magumulo Godokono nanitabo tanalo ubia:noma: deda:iya, ebema: Godote ibi gito miyapiya iba:te ibino wokilo kuba daleyantomoma: eba eda:olo ebenu pukala gito kowakalaminakoma:.

²⁹ Ebe mabuma: ibino tepo magumulo iyaiya kuba bilibilinomo tabokaonomoma: gito eda:iya. Iyo, ma kunu inamabu kawonomamo uwate ubi tanalo, ega:walo ibino woki kuba daleyakobi midili tanalo, ega:walo epetapino inamabuno tanaloma: iba:tamo dowu tanalo, ega:walo epo anakapulame tanalo, ega:walo gowelao tanalo, ega:walo a:da: elemasigi tanalo, ega:walo epetapino ilukuli tanalo kubailame wokino tanalo, me iyaiya tanalate iba:godolo tabokaonomola.

Ebene epetapiate pola:na:no iba:te ibino tanaloma: kubakuba tabo gelanaka,

³⁰ iyo, tete idilo iba:te a:da: elemasigi tabamo epetapino tanalo gito kubailamenaka. Ebene iba:te Godotamo eba dowuonalo iyaiya epo epetapi malogolelo ibino kawo amamanomo magumulo ibi a:ka:tuwa: ibi ebo wadipalate-lenaka, ega:walo iba:te ibino tepo magumulo olioli kuba osiyodilole tanalo epetapi olenaka, ega:walo iba:te ibino nabila menokobila iba:tamo ka:tudila:onakoa:.

³¹ Iyo, iba:godolo wade woki kapiyanomo idite kitalamena:, ebe mabuma: iba:te kebe tetelo tanalo idi nanitabolo kosiyodiloma: dege-lanaka wiyasiya walogabo apulo kosiyodilon-akoa:, ega:walo iba:te walubi tanalo nigolo-

golodawatamo kiyatinakoa: mabu iba:godolo nilakapo puliyanomola.

³² Iba:te Godokono tuputupu tabono iyaiya tanalo iyalo ma kunu iyatawaiya, kebe dawate ebako kuba tanalo dosiyodilolena, ebete a:e wiya modobolo kelaemene. Wiyasiya iba:te ebe tanalo nanitabolo malagidilola:no atu kubakuba tanalo walo eba kosiyodilolelo, kebe olioli epate ebe osiyodilole magumulo iba:go dupaladabutinaka iba:te iba:tamo ebema: kalakalaonaka.

2

Godote Tuputupu Gabodo Epo Bilibilinomono Tanalo Kanagilamelelaemene

¹ Wiyasiya naimano namutudawa, a:ma: nanisiwale! A:ma: ma kunu akomalagidilala:, na modobola lumagi idino tanalo anagilamelema:. Nanitabola, a:ma: eba kunu dowagela:emene, ebe tetelo kuba wiyate a:ma:tamo ka:pemene mabu a:ma: atu kuba tanalo kosiyodilolenakota.

² Nanitabola, kebe epate iyaiya kuba kosiyodilolenake, nale ibino tanaloma: dopamo egemo, ebene nale tabo idi ma kunu na:kegemo, a iyatawala Godote ebakobako kuba osiyodilolepiatamo wiya ikalaema: ibino tanalo tuputupulo kanagilamelelaemene.

³ Ebema: namutudawa, a:ma: lumagi idino kubakuba tanalo eba anagilamelemelo a:ma:le atu tanalo da:kosiyodilola:wenaka, a:ma: daedale wokilo ma kunu akomalagidilala:, na modobola, Godokono dowa tanalote natamo a:ka:pemene.

⁴ Numa:, a:ma: ebako daedale woki demalagidilaemene, diyala, a:ma:le a:imano tepo magumulo

ma kunu da:begemene, “Godote ebenu nilakapo magumulo tete geyageyanomolo kuba osiyodilolepiatamo wiya nanitabolo kikalamenakoa; ebema: diyala, ebegodolo elawo da: kitana: natamo kuba wiya kikanaema:.” Eiyee! Godokono nilakapo tanalote a:ma: eba kunu kiyatumitana; wiyasiya ebenu nilakapo tanalote a:ma: ma kunu iyatuminata, a:ma: me tetenomolo kuba osiyodilole magumune kolobigaema: mabu walone tetelo ebenu dowo tanalote nanitabonomolo ka:pemaigamene!

⁵ Wiyasiya a:ma:le kuba osiyodilole tanaloma: a:imano tepo magumu na:kodakodaiminakota, ebema: Godokono Kawo Egelalo ebenu kawo dowo tanalonomote ebenu tuputupu anagiyamida tanalago da:pemaigamene, a:imano kuba wiyate kawonomoma: keda:mene.

⁶ Nanitabola, ebe tetelo Godote epo bilibili-nomono tanalo eba anagilamelelamelo iba:tamo modobo wiyanomo ebo kikalamolemene.

⁷ Iyo, piyate me opolo eba ilukulinalo wadewade tanalo dosiyodilolena, iba:te ebe gabodo ibino nanitabo kalakala ega:walo uwomua: igilo ega:walo amama tanalo Godogodone uwa:tema: ubi dalomona, ebe epatamo ebete uwomua: teteno igilo nanitabonomolo kikalaemene.

⁸ Wiyasiya me opo epo magumulo piyate ibi a:ka:tuwa: ibi kapiya eba malagidilolenalo kuba osiyodilole tanalo waloma:talelo Godokono nanitabo gabo ubia:noma: deda:ona, Godote ebe epono tanalo anagilamelelamete ebenu dowo tanalote iba:tamo kawonomamo ka:pemene.

⁹ Iyo, nanitabola, piyate kuba tanalo dosiy-

odilolena, Godote ibi bilibilinomatamo iyaiya olalati tanalo eba ikalamelo, iba:te temeteme ebo kiyatawaoma:na:, ebe wiya tanalote Yu epatamo dopamo pemaigate ebene Yua:piatamo atumu ka:ka:pemaigamene.

¹⁰ Wiyasiya piyate wadewade tanalo dosiyodilolena, Godote ibi bilibilinomatamo kalakala tanalo ega:walo amama tanalo ega:walo milo tanalo kikalaemene, ebe wiya tanalote Yu epatamo dopamo pemaigate ebene Yua:piatamo atumu walone ka:ka:pemaigamene.

¹¹ Ebema: a:ma: nolowia, Godote epo bilibili-nomono iyaiya tanalo tuputupu gabo kapiyado kanagilamelelaemene.

Lumagite Mosesekono Totomu Tabo Olowio Gabodo Igilo Mula: Tanalo A:kelaemene

¹² Me tanalo idila. Godote ebene iyaiya Totomu Tabono tanalo Yu epatamo Mosesedo eba ikalamelo ebete Yua:piatamo kikalamiya:, ebema: Yu epate ebe Totomu olowiote eba iy-atawaolo iba:te dowakalaima:na:, Godote ebene Totomu Tabono tanalamo ibino tanalo ebo kanag-ilamelelaemene. Wiyasiya numa:, Yua:piate ebe Totomu Tabo olowioa:no dowakalaima:na:, iba:te atumu kuba wiya ebema: kelaema:na:, iyo, iba:te ibino kuba osiyodilole mabuma: gito ka:elaoma:na:.

¹³ Ebema: nanitabola, epate Godokono Totomu Tabo gito dolowioma:na:, ebe tanalo kapiyado Godote ibi tuputupupima: a:ka:midilimene. Ao, iba:te ebene Totomu Tabo bilibilinomamo nanitabonomolo da:tudila:oma:na:, ebe tetelo ebete ibi ebene tuputupupima: keka:la:imene.

¹⁴ Ebema: modobola a:ma: Yua:pino tanalo nemalagidila, iba:te Godokono Totomu Tabo dopamo kolowiya:, wiyasiya ibino olowioa: tetelo ibi magumulo piyate tuputupu ubi tanalodo Godokono Totomu tanalamo da:tudila:onaka, iba:te me tanalo awokalimina, ibi modobola ibi a:ka:tuwa: ibino tepo magumuno iyatawa tanalodo wade tanalo ega:walo kuba tanalo kanagilaema:

¹⁵ Ebe nanitabola, Godote a:ka:tuwa: Yua:pi bilibilinomono tepo magumunomamo ebene Totomu Tabo iyalo akulolelamiya. Iyo, ibino tepo magumuno mulo wokino tanalate ebe tanalo ma kunu awokalimina, kebe tetelo ibi magumulo idite kuba tanalo dosiyodilomene ebene tepo magumuno wokite ebe kubadawama: ebo keka:imene, ega:walo kebe tetelo ebete tuputupu tanalo dosiyodilomene ebene tepo magumuno wokite ebe tuputupudawama: ebo keka:imene.

¹⁶ Me mabuma: tete bilibilinomolo na Polote Godokono Wade Tabo kiyawao magumulo me tanalo kiyawaonakomo, Godokono Kawo Ege-lalo ebete Ya:su Kelisodo epono waminaole tanalo bilibilinomo awokalilamelelamete, Yu epo ega:walo Yua:pi ibi bilibilinomono tanalo kapimiya ebo kanagilamelelaemene.

Yu Epate Godokono Totomu Tabamo Nanitabolo Ka:tudila:ona:

¹⁷ Ebema: naimano Yu namutudawa, a:imano tanalo keba kunula:ka:? A:ma: a:ka:tuwa: a:ma: amama magumulo negenata, “Na Yu lumagila. Iyo, Godote ebene Totomu Tabo naimano ewo-niatamo iyalo ikalamiya, ebema: na tanalo idi

osiyodiloa:no na modobola igilo mula: tanalo kelaema:, mabu Godote a Yu epo ebenoma: keda:onama: iyalo uwateiya.”

¹⁸ Nanitabola, a:ma: walo na:kegenata, “Na Godokono iyaiya ubi tanalo iyatawanomola, iyo, na ebenu iyaiya Totomu Tabo eba iyatawalo, na a:ka:tuwa: modobola kuba osiyodilo tanalo ega:walo wade osiyodilo tanalo wadenomamo kanagilaema:.”

¹⁹ Ega:walo a:ma: na:kegenata, “Na modobola balidi tamioyi gabo iyatulaema:, iyo, na ebe alola, piyate idoko magumulo dilukuliona naimano alote ibi a:pukuilamenako.

²⁰ Ega:walo na modobola daedalepi tuputupu gabodo magatalema:, iyo, nale olioli ape epo iyatulamenakomo mabu Mosesekono iyaiya Totomu Tabote nagodolo ba:pola:na. Me mabuma: naimano woki modobola Godokono iyatawa tanalo ega:walo ebenu nanitabo tanalo uwa:tenomo kuwatema:.”

²¹ Eiye! A:ma: potele epetapi iyatulaema: dowagela:wena wiyasiya a:ma: a:ka:tuwa: a:ma: wadenomamo kiyatuma:wena? Iyo, a:ma: Godokono Totomu Tabo epo eba iyatulamelo negenata, “La: epetapino inamabu pilolo akouwata:la:,” wiyasiya a:ma: ebe atu pilo tanalo a:kosiyodilonakota!

²² Ega:walo a:ma: na:kegenata, “La: dubu idino kamiyale pilolo akolawa:la:,” wiyasiya a:ma: ebe atu kuba a:kosiyodilonakota! Ega:walo a:ma: ida:da:li amamalatele tanalo kawo kubanomoma: da:kiyawawenaka, wiyasiya a:ma: ebe tabo kiyawao tanalone toawete

epetapino ida:da:li amamalateneno motamo diya gabodo nopegawete ebe inamabu pilolo ebo nuwatelamenakota!

²³ Iyo, Godokono iyaiya Totomu Tabono tanalate a:imano epagodolo da:pola:na, ebe tanaloma: a:ma: potele damamawena a:ma: ebe ebe lumagilata, wiyasiya a:ma: ebene Totomu nanitabolo malagidilolea:no dowakalamiawena ebene mailo opamo ebo owolukonakota.

²⁴ Nanitabola, a:imano tanalo kawokalima: Godokono Bukalo tabo idite ma kunu gena, “La: Yu epono kuba osiyodilole tanalone Yua:piate Godokono tanaloma: kubakuba tabo gelana!”

²⁵ Ebema: Yu dawa, kebe tetelo a:ma: Godokono Totomu Tabo bilibilinomamo nanitabolo da:tuduwatawenamene, ebe tanalodo a:ma:le gudu da:peso tetelo delawa:wiyala, Godote ebe tama itamida pukalano tanalo wadenoma: kegemene. Wiyasiya a:ma: nolowia, a:ma:le ebene iyaiya Totomu Tabono tanalo epetapiamo tuduwata:noma: deda:emene, a:imano tama itamida tanalono wade tanalote a:kitanamene.

²⁶ Ega:walo modobola a:ma: Yua:pino tanalo nemalagidila. Ibi magumulo idite tama itamida pukala lawea: tetelo wiyasiya Godokono Totomu Tabo epetapiamo da:tuduwatanamene, a, nanitabola:ka:, Godote ebene tama itamida lawea: tanalo malagidiloa:no ebe tuputupudawama: kegemene!

²⁷ Eiye! Walone Godokono ololo apulo ebako tama itamida pukala lawea: lumagite la: Yu epo kubakubapima: kegemene, mabu Totomu Tabono iyaiya tanalate la:godolo eba pola:nalo, la:le tama itamida pukala apa:mo uwatelo

wiyasiya Godokono iyaiya pukala epetapi bilibilinomo gito wakalaminakomata!

²⁸ Nanitabola, Godokono umi magumulo potele Yu lumaginomoma: deda:mene, ebete ebenu unu tama kapiya iyakobi a:ka:midimene, ao, ebenu tepo magumute atumu iyama: na:keda:mene.

²⁹ Ebema: piyate kuba osiyodilole magumune maimiote ibino tepo magumulo iya epoma: deda:ona, me epo kapiya ebe Yu eponomola, iyo, me opolo Godokono epo epetapiate nanitabolo ka:polana:na. Me mabuma: ebete kebe totomu tabo dopamo diyatiya Yu dubate ibino apa:mo ebenu pukala kuwatema:, me tetelo ebete ebe totomu iyabaiamo iyatite ubi tanalo idi ma kunu awokalimina, ebenu Uliyanano elawamo epono tepo magumamo pukala idi kiyatilaema:.

Ebema: nanitabola, piyate ibino tepo magumulo iyama: eba kunu deda:ona, Godote ibi kapiya moiote tabamo bowalogolenakomene, wiyasiya diyala, me opo epate iba:tamo da:a:kekalakalaoma:na:.

3

Yu Epate Godotamo Nanitabo Tanalo Osiyodilola:no Wiyasiya Ebete Ibino Nanidawama: Beda:namene

¹ Ebema: naimano tabo olowidawa, diyala, a:ma:le na ma kunu da:banana:emene, “Kebe lumagite a Yu epagodolo awokalate ebene baibai guduno tama itamida pukala delawiya, ebete ebe tanalodo beda: wade tanalo kelawiyale? Da: puliyala:, iyo, Godokono umi magumulo Yu epagodolo wade tanalo idite da: kitana:.”

² Nale wiyasiya negemo, “Ao, eba kunua! Godote a Yu epo kowalubinama: wadewade tanalo epetapi bilibilinomo atamo ikaeamiya, ebe tanalo magumulo dopo tanalo ebe ebeno Buka apuapuno tabo ikaeame tanalola.”

³ Ebene a:ma:le na ma kunu walo da:bakanana:emene, “Numa:, a Yu epate Godotamo tudila:oa:no nanitabo tanalo kosiyodilolenakia:, ebema: ebete dopamo a uwomua: tetelo kowalubinama: nanitabolo degiya, ebete ebe tabo walo a:kemalagidilomene, a, nanitabola:ka:?”

⁴ Nale wiyasiya na:kegemo, “Ao, Godokono tanalo eba kunua:. Me opo epo bilibilinomate a:da: elemasigipima: eba eda:onalo, ebe kapiyate nanidawanomoma: beda:namene, ebema: ebete kebe tabo dopamo nanitabolo kegiyale walone ebe tabo akadikamidalemene. Iyo, Godokono nanitabo tanalo awokalima: ebeno Bukalo tabote ma kunu itana,

‘Godoo, a:ma:le kebe tabo apuapu
ka:kiyawawenaka,
walone tetelo epate
ebe iyaiya tabono nanitabo tanalo kuima:na:,
ebema: piyate a:ma: a:da:dawama: degelana,
a:imano wadewade osiyodilole tanalate
ibino daedale wokino tanalo
ebo kawokalilaemene.’ ”

⁵ Ebema: diyala, lumagi idite me opo epono daedale wokiamo natamo ma kunu da:ba:wiyamene, “Godote aimano kuba osiyodilole mabuma: wiya ikaeaema: modoboa:,

iyu, ebete eba kunu dowagelemene tuputupu tanalo akawokalimene. Numa:, ebete aimano kuba osiyodilole tanalodo wade tete ebe lawenako ebenu nilakapo tanalo awokaliminomo kawokalima:. Ebema: mabu keleka: ebete kuba wiya atamo walone ikaeaema: degena? Ebete eba kunu dosiyodilomene, ebe tanalo ebe tuputupu tanaloo;, ebenu kuba osiyodilo tanalola.”

⁶ Na wiyasiya ma kunu gemo, “Eiye! A:ma:le degeawa:, ebe tabo nanitaboa:! Godoko ebe tuputupu osiyodilole dawala, ebegodolo kuba osiyodilo tanalo idi puliyanomola. Ebema: ebe kapiya modobonomola me opo epo bilibilinomono tanalo anagilamelelamete wiya iba:tamo ikalaema:.”

⁷ Ebema: diyala, daedale lumagi idite ma kunu da:ba:kegemene, “Godote naimano a:da: elemasigi tanalodo wade tete ebe lawenako ebenu wade osiyodilo tanalo awokaliminomo kawokalima:. Iyo, eba kunu ebe a:ka:tuwa: ebe walogonanako, ebema: ebete epono tanalo danagilamelelaemene, ebe tetelo modoboa: ebete na kuba osiyodilodawama: gema:!”

⁸ Ebe mabuma: kuba: a me opo epate aimano ubilo iyaiya kubakuba tanalo bosiyodilolenama:, mabu Godote aimano kuba osiyodilole magumune ebenu wade nilakapo tanalo eba wagaililo atamo kuba wiya a:kikaeaemene.”

Ebema: na Polote na:kegemo, “A:ma:le kebako kuba daedale tabonomo degeawa:, a:da: elemasigi epo epetapiate ebako tabo eba gelalo kuba tabo idi ma kunu kegelanaka, nale naimano iyatulame tanalago iba:go kapiyama: eda:te atu

tabo kegenamo. Eiyē! Ebe a:da: elemasigipiate
ibino kuba tabono tanaloma: Godogodone wiya
modobolo kuwatema:na!”

*Me Opo Epo Bilibilinomate Kuba
Osiyodilolepima: Deda:ona*

⁹ Ebema: la: Yua:piate naimano Yu epono
tanaloma: beda: woki na:kiyata:ema? Godokono
umi magumulo Yu epono osiyodilole tanalo
wadewadenodopola:ka:, ega:walo Yua:pino osiy-
odilole tanalo kubakubadopola:ka:? Ao, eba
kunua:! Na me leta dopo apulo nanitabo tanalo
ma kunu awokalimo, Yu epo ega:walo Yua:pi, ibi
bilibilinomono watodawa ebe kapiyala, ebe ibi
magumulo ditana ebe kuba osiyodilole tanalono
elawo tanalola.

¹⁰ Ebe tanalo awokalima: Godokono Bukalo
tabo idite ma kunu itana,

“Me opo kawonomolo

kuba osiyodilola:dawa puliyanomola,
iyo, tuputupudawa kapiya idi ka:luta:.

¹¹ Ega:walo wade kimalagidilagodawa idi
puliyala,
iyo, Godokono nanitabo gabo wadidawa
kokolina:.

¹² Nanitabola, me opo epo bilibilinomate
Godogodone olobila:ote kubakubanomoma:
eda:iya,
ebema: wadewade tanalo osiyodilole dawa idi
ka:luta:,
iyo, idi kapiya puliyanomola.

¹³ “Ebema: epono tabo gela tanalo

ebe a:elaopino bobo keba kunula:ka: eba
 kunula,
 potele ebe bobo magumu da:iyamidamene
 abale kapiya ebo kuimene.
 Iyo, ibino menate a:da: tabo gelanaka,
 ebema: elawo kaluno pako keba kunula:ka:;
 ibino iyaiya tabono tanalo ebe eba kunula.

- 14 “Nanitabola, iba:te dowaute
 ibino tabo magumune
 malato tabo kawokawonomate pemaimion-
 aka,
 15 ega:walo iba:te ibino ubi tanalo kawonomamo
 alomonaka,
 gawagawalo tolamelo
 epetapiatamo temeteme eba nikalamelo
 epetapi gito kananakapulaema:
 16 Iyo, iba:te kebe iyaiya opamo da:tolamenaka,
 ebolo epo eba na:kubailamelo
 iba:tamo iyaiya mibomibo tanalo ebo nikala-
 menaka.
 17 Me tanalo nanitabola,
 ibi nanitabo milo okoli tanalo iyatawa;
 18 ega:walo iba:te ibino kuba osiyodilole
 mabuma:
 Godokono elawo tanaloma: ka:toletoleona.”

19 Ebema: a me kawo tanalo iyatawala, kebe
 epate Godokono Totomu Tabo dopamo dolowiya,
 ebe tetene wagilimite ebe iyaiya Totomu Tabote
 ibino watodawama: gito ediya. Me mabuma:
 Godote ibino tanalo danagilamelelaemene, ebe
 tetelo iba:te kuba wiya uwatelo ebe odiyoboma:
 tabo idi gelama: a:ka:modoboma:na:. Iyo, Godote

eba kunu me opo kawonomolo dilukuliona ebe Yu epo ega:walo Yua:pi ibi bilibilinomatamo ibino kuba wiya modobolo kikalaemene.

²⁰ Ebema: nanitabola, Godote ebenu Totomu Tabo epatamo dikalamiya, ebe tetelo ebete woki kiyatiya: ebete Totomu ikalame gabodo lumagi idi tuputupudawama: ka:midima:. Ao, ebete ebenu Totomu Tabo epatamo ikalamiya, ibi bilibilinomate ibino kuba osiyodilole tanalo wadenomamo kiyatawaoma:.

Godote Epono Nanitabokobi Midi Tanalodo Ibi Ebenu Tuputupupima: Da:midilinako

²¹ Ebema: Godote ebenu Totomu Tabono tanalomo lumagi idi tuputupudawama: a:ka:midimene, wiyasiya ebete epo ebenu tuputupupima: kebe tanalodo ka:midilinale, me tetelo ebete ebe tanalo atamo awokalimiya. Numa:la:, dopamo Mosesete ebe tanaloma: nanitabonomolo degiya Godokono Totomu Tabo bukamo ebo akuloliya, iyo, Godokono woki awokalimipi epetapiate atu tanalonomoma: kegelanakiya.

²² Ebe tanalo ma kunula, piyate Ya:su Kelisoko nanitabokobi da:midima:na:, Godote ebe tanalodo ibi ebenu tuputupupima: ka:midilimene. Iyo, me tetelo Godote Yu epo ega:walo Yua:pi ibi bilibilinomo kapimiya eba kunu ibino nanitabokobi midi tanalodo walubilinako,

²³ mabu me opo epo bilibilinomate kubakuba tanalo osiyodilolete ibino ele gabo odidi tanalodo Godokono ololo apune mulunomamo a:tolamiya.

24 Wiyasiya iba:te Godotamo wade tanalo idi osiyodiloa: tetelo ebete ebena nilakapo magumulo Ya:su Kelisokono woko tanalodo ibi tuputupupima: ebo ka:la:miya. Iyo, Godote epono kuba osiyodilole tanalono elawo magumune ibi ma kunu wagailiya,

25 ibino kuba osiyodilole mabuma: ebete Ya:suko kalimagono nilakapo inamabuma: midite kewa olotolowalo gito a:iya.

Ebema: piyate Ya:sukono a:e tanalo nanitabokobi da:midima:na:, Godote ebe gabodo ibino kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo egebolelamete ebo ka:dodolomatililaemene, nanitabola, ebete ebe gabo osiyodiliya ebena tuputupu osiyodilo tanalo kawokalima:. Iyo, numa:la:, Ya:sute me opamo pea:no dopamo piyate dilukulionamiya, Godote ebena nilakapo magumulo ibino kuba osiyodilole mabuma: wiya iba:tamo nanitabolo kikalamenakia:,

26 mabu ebe ubila ebena tuputupu osiyodilo tanalo a tetelo nanitabolo awokaliminomo ma kunu kawokalima:, ebe kapiya tuputupudawama: eba eda:nalo ebete epo bilibilinomo magumulo piyate Ya:suko nanitabokobi da:midima:na: ibi atumu tuputupupima: ka:midilimene.

27 Ebema: ale tuputupupima: eda:o tanalo eba malagidilolo amama tanalote agodolo akoitanala:, mabu ale aimano elawamo Godokono Totomu Tabamo tudila:o gabodo o wade osiyodilo tanalo idido walubi tanalo kelawiya:. Nanitabola, ale aimano wade tanalo osiyodiloa: tetelo Ya:sukono osiyodilo tanalo

kapiya nanitabokobi da:midiyama:, ebe gabodo ale Godokono tuputupupima: eda:iyama:,

²⁸ iyo, a me tanalo kawonomo iyatawala, lumagite nanitabokobi midi tanalodo tuputupudawama: keda:mene wiyasiya Godokono Totomu Tabamo tuduwata tanalodoa:

²⁹⁻³⁰ Ebema: la:imano woki ma kunu kitanale, Godoko ebe Yu epo kapiyano Godola? Ao, Yua:pi ega:walo Yu epo, Godoko ebe ibi bilibilinomo kapiya Godola, ebema: ebete ibi bilibilinomo kapiya gabonomodo tuputupupima: midilinako, ebe gabo ebe Ya:suko nanitabokobi midi tanalola.

³¹ Ebema: la: ma kunu kemalagidilawitama, ale Godokono Totomu Tabamo tudila:o tanalo iyabaiamo gito kiyatimalema:? Ao, eba kunua:. Ale Totomu Tabamo tudila:o tanalo kawo tanalonomoma: gelanama:, wiyasiya ale nanitabokobi midi tanalo kapiyado elawo kelaemalema:.

4

Godote Yu Epono Ewono A:ibalayamakono Nanitabokobi Midi Tanalodo Ebe Tuputupudawama: Da:midiya

¹ Ebema: modobola la: Yua:piate a Yu epono ewono A:ibalayamakono tanalo nemalagidilala:. Ebeno nanitabokobi midi tanaloma: Godote beda: kawo tanalonomo kiyatumiyale?

² Numa:la:, A:ibalayamate kebe wadewade tanalo kosiyodilolenakile, Godote ebe osiyodilole tanalodo ebe tuputupudawama: na:midiyataleka:, ebe a:ka:tuwa: ebe bowalogiyana:. Wiyasiya Godokono umi

magumulo A:ibalayamate ebeno wadewade osiyodilole mabuma: ebe a:ka:tuwa: ebe walogonama: modoboa;

³ ebema: ebeno Bukalo tabote ma kunu itana, “Godote A:ibalayamakono nanitabokobi midi tanalo umite ebe tuputupudawama: ebo ka:miya.”

⁴ Numa:la:, kebe dubute mani woko dosiyodilona, ebete woko watodawagodone wiya de-laemene, ebe wiya lawe tanalo ebe watodawano gito ikame tanaloo: Ao, ebe dubute woko osiyodilo magumulo ebeno elawamo modobo wiya elawe, lumagi idino nilakapo tanalodoo:.

⁵ Wiyasiya kebe dubute Godoko nanitabokobi da:midina, ebeno tanalo iyanomola mabu ebete ebeno woko osiyodilo elawamo wade wiya laema: kegena:. Ao, ebete Godokono woko osiyodilo elawo kapiya nanitabokobi eba midinalo, Godote ebe tuputupudawama: ka:milo wade wiya ebo kikaemene, mabu nanitabola, ebe Kawodawa iyatawanomola piyate ebetamo tudila:oa:pima: deda:ona, ebete ebe epo ibino tudila:oa: tanalo magumune wagailite ibi tuputupupima: ka:midilima:.

⁶ Ebema: kebe lumagite wadewade tanalo osiyodilolea: tetelo Godote ebe lawete tuputupudawama: gito deka:imene, ebete Godokono walubi tanaloma: kawo kalakalanomo kelaemene. Da:ibidite ebe tanalo eba malagidilolo Godokono Bukamo tabo ma kunu akuloliya,

⁷ “Godote kebe epono kuba osiyodilole tanalo

nilakapolo da:dodolomatililaemene,
 ibino kalakala beda: kawonomola:ka;
 mabu Godote ibino kuba gito egebolelame!

⁸ Iyo, Kawodawate pokono kuba osiyodilole
 tanalo
 walo malagidilolemea:noma: degemene,
 ebene kalakalate kawonomoma:
 keda:mene.”

*A:ibalayamate Tama Itamida Pukala
 Lawea:no Dopamo Godote Ebe Tuputupudawama:
 Deka:miya*

⁹ La:imano woki keba kunula:ka? Godokono osiyodilo magumulo demaigana, ebe kalakala tanalo ebe piyateka: baibai gudino tama itamida pukala delawiya ibi kapiyatamo kitanale? O ebe kalakalate tama itamida pukala lawea:piatamo atumu ba:kitanale? Numa:la:, a iyalo egelama: ma kunu, Godote A:ibalayamakono nanitabokobi midi tanalo uimite ebe tuputupudawama: ebo ka:miya.

¹⁰⁻¹¹ Ebema: me tuputupudawama: ka:mi tanalote A:ibalayamatamo kebako tetelo kemaigiyale, ebe tama itamida pukala lawea: tetelola:ka:, o ebete pukala delawiya walogabo apunela:ka:? Iyo, ebete pukala lawea: tetelo Godote ebene nanitabokobi midi tanalodo ebe tuputupudawama: ka:mite, walogabo apune ebene tuputupudawama: eda: tanalo awokalima:, ebete Godokono tabamo tuduwatate tama itamida pukala ebo lawiya. Ebema: piyate tama itamida pukala lawea: tetelo Godote ibino nanitabokobi midi tanalodo ibi

tuputupupima: deka:la:mina, A:ibalayamako ebe Yua:pi bilibilinomono ewono nabiwila.

¹² Ega:walo me opolo a piyate tama itamida pukala iyalo delawiyama:, a Yu epo magumulo piyate nanitabokobi midi gabodo dowapata:lamena, ibi atumu A:ibalayamakono walone gudinomola. Ebema: naimano Yu epo namutupiala:, aimano ewono nabawi A:ibalayamate tama itamida pukala lawea: tetelo nanitabokobi midi magumulo keba kunu kepata:namile, modobola ale uwomua: tetelo atumu eba kunu ba:kowapata:lamenama:.

*Godote Epatamo Wadewade Tanalo Ikalaema:
Nanitabolo Degiya, Iba:te Nanitabokobi Midi
Tanalodo Kuwatema:na:*

¹³ Ebene iyalo tetenomolo Godote A:ibalayamako ega:walo ebene walone gudi nanitabolo ma kunu analiya, me opo kawonomo ibinoma: beda:namene. Mabu keleka: ebete ma kunu degiya? A:ibalayamate ebene Totomu Tabamo da:tuduwatanami ebe mabuma:la:ka:? Ao, ebete A:ibalayamakono nanitabokobi midi tanalodo ebe tuputupudawama: deka:miya, ebe mabuma: ebe ega:walo ebene walone gudi kowalubilinama: ebe tabo iyatiya.

¹⁴ Numa:la:, Godote epatamo ikalaema: nanitabolo degiya, iba:te ebene Totomu Tabamo eba tudila:onalalo ebe wadewade tanalo ibi a:ka:tuwa: ibino elawamo duwatema:na:, ebe tetelo iba:te kegelama:na: nanitabokobi midi tanalo kawo tanaloo:, iyo, iba:te daedale woki ma kunu kemalagidiloma:na:, aimano elawo

modobola wiyasiya Godote a walubima: dopamo degiya ebe tabono elawote nanitabolo kitana:

¹⁵⁻¹⁶ Wiyasiya nanitabola, Godokono Totomu Tabono tanalodo iba:te ebegodone wadewade tanalo a:kuwatema:na:, kapiya tanalonomo ke-laema:na:, ebe tanalo ebe ibino kuba osiyodilole wiya lawe tanalola.

Ebe mabuma: Godote ebeno Totomu Tabo iyabaiamo eba alomolo gabo idi osiyodiliya epate ebeno wadewade tanalo kuwatema:, mabu Totomu Tabo pola:na: tetelo epono tudila:oa: tanaloma: kuba wiya lawe tanalote a:kitanamene. Numa:la:, Godote atamo dosiyodiliya, ebe gabo ebe nanitabokobi midi gabola, iyo, ebe nilakapo gabodo a A:ibalayamakono walone gudi bilibilinomate Godogodone wadewade tanalo buwatanakoma:. Ebema: nanitabola, piyate A:ibalayamako eba waloma:tanalo nanitabokobi midi tanalodo Godokono Totomu Tabamo da:tudila:ona, A:ibalayamako ebe epo bilibilinomono ewono nabiwila.

¹⁷ Iyo, Godote ebeno Bukalo A:ibalayamatamo ma kunu giya, “Nale a:ma: epono taneba bilibilinomono ewonoma: a:midimata,” ebema: A:ibalayamate poko nanitabokobi da:midinami, ebe Kawodawano umi magumulo ebe a nanitabokobi midipino ewono nabiwima: eda:na.

Numa:la:, ebe Kawodawa Godoko kapiyagodolo elawo bitana a:elao epo igilamo kowadipalatelema:, iyo, ebe kapiya modobola ebeno ubilo iyaiya tanalo bilibilinomo ebeno tabo kapiyanomamo osiyodilolema:, inamabu ida:moa:.

18 Ebema: Godote A:ibalayamatamo ikaema: degiya, ebete ebe gudu laema: gabo umia:no wiyasiya Godoko nanitabokobi ebo midiya. Iyo, ebete nanitabo tanalo laema: tete geyageyalo olowiolo dokolinami, ebe gabodo ebe epo taneba bilibilinomono ewonoma: ediya, mabu Godote ebetamo dopamo nanitabolo egiya, “A:imano walonepiate bilibilinomoma: keda:oma:na:”

19 Ebene A:ibalayamate 100 ulama tetema: eba eda:nalo, ebena ape dumiya ebe a:e tatalila, wiyasiya ebete ebe tanalo ega:walo Selakono gudiana:noma: eda: tanaloma: woki bilibilima: eda:no nanitabokobi midi magumulo kodakodalo utinami.

20 Iyo, Godote ebetamo ikaema: nanitabolo degiya, ebete ebe tanalo nanitabokobi midi gabone kelegatepanakia:, ebema: ebete nanitabo tanalo lawea:no ebena tepo magumuno woki eba kodakodaiminalo Godoko ebo moinaki.

21 Ebete ebena tepo magumulo iyatawanomo niyatawanami, Godote kebe tanalo osiyodiloma: nanitabolo degiya ebegodolo elawo bitana ebe tanalo kosiyodiloma:.

22 Iyo, me mabuma: Godote A:ibalayamakono nanitabokobi midi tanalodo ebe tuputupudawama: ebema: ka:miya.

23 Wiyasiya kawo tanalo idi ma kunula. A:ibalayamakono tuputupudawama: eda: tanalo Godokono Bukalo ditana, ebe tabote ebe kapiyano tanaloma: kegena:,

24 ao, ebe tabote aimano tanaloma: atumu na:kegena, mabu kebe dawate aimano Kawodawa Ya:suko a:e magumune dadipatiya,

a piyate ebe nanitabokobi da:midinama: ebete ebe tanalodo a atumu ebenu tuputupupima: keka:mina.

²⁵ Ebema: kalakala kawonomola, mabu Godote aimano kuba osiyodilole tanaloma: Ya:suko ebe anakapumipiatamo ikalamiya, wiyasiya ebete da:iya Godote ebe a:e magumune walo akadi-patiya, ebete ebe gabodo a ebenu tuputupupima: keka:a:minama:.

5

*Aimano Kuba Osiyodilole Mabuma:
Godogodolo Dopamo Ditanami, Ebete Ebe Dowa
Tanalo Kelisokono Kalima Ka:ka:liya Tanalodo
Da:dodomatiya*

¹ Nanitabola, aimano nanitabokobi midi tanalodo Godote a ebenu tuputupupima: a:midia, ebema: aimano Kawodawa Ya:su Kelisote a mabuma: dosiyodiliya, ebe woko magumudo ale Godago gelebadi magumulo bilukulionama:.

² Iyo, Kelisote aimano nanitabokobi midi tanalodo a Godoko niyakabamo emagaeiya ale ebenu nilakapo magumulo kilukulinama: Ebema: kalakala beda: kawonomola:ka:, mabu a Godokono wade wiya laema: olowiolo eba makopelenalo, a iyatawala walone ale ebenu kawo alonomo magumulo nanitabolo bilukulinama:.

³ Ega:walo ale kebe temeteme magumulo kilukulinama: ebe temeteme magumulo atumu a na:kekalakalaonama:, mabu a iyatawala aimano temeteme magumune aimano nanitabokobi midi

tanalono kodakodalo lamota:ona tanalote kemaigamene.

⁴ Ebene aimano kodakodalo lamota:ona tanalone aimano tepo magumulo wadenomamo apepeo tanalote kemaigamene. Ebene aimano tepo magumuno apepeo tanalone Godokono wade wiya laema: olowiolo makopele tanalote kemaigamene.

⁵ Nanitabola, a magumulo kebe lumagite ebako olowiolo makopele magumulo dokolina, ebete walone wade tanalonomo Godogodone lawea:noma: a:keda:mene, mabu Godote wade osiyodilo tanalo iyalo ma kunu awokalimiya, ebete ebenu Uliyana atamo gito ikaeamiya, ebene ebe Uliyanate pete ebenu nilakapo kimalagidilo tanalo aimano tepo magumamo kawonomamo apadipaniya.

⁶ Ebema: me tanalo idi numa:la:. A a:ka:tuwa: a walubima: modoboa:noma: eba eda:onalu, Godote ebe tanalo umiamete wade tetenomoma: giya, a piyate ebenu ubi tanalamo tudila:oa:pima: deda:onama: Kelisote a mabuma: ka:ema:.

⁷ Nanitabola, me opo epo magumulo lumagi idite lumagi idino igilo ka:mula:ema: da:emene, ebako tanalote kapiyakapiya tetenomolo maimionaka. Iyo, lumagi idite ebenu tamedawano tuputupu okoli tanalonomo eba malagidilolo, diyala, ebete ebenu igilo mula:ema: da:ba:emene.

⁸ Wiyasiya Godote ebenu nilakapo atamo dawokalimiya beda: kawonomola:ka:, mabu a tuputupua:piate kuba osiyodilole magumulo eba ilukulionalo Kelisote a bilibilinomo mabuma: a:iya!

9 Numa:la;, Godote Kelisokono kalima ka:ka:liya tanalodo a ebena: a iyatawanomola me tanalo idi atumu nanitabonomoma: keda:mene, Godote ebena: kawo dowa tanalonomo kuba osiyodilolepiatamo dawokalimene, ebe atu tetelo ale Kelisoko magumulo igilo mula: tanalo kelaemalema:!

10 Iyo, a iyatawala ale dopamo Godago gowelaopima: eda:onaima:, wiyasiya ebete ebena: Guduno a:e tanalodo gabo dosiyodiloamiya, ebe tetelo ale ebena: wadewade namutupima: nanitabolo ebo eda:iyama:. Ebe mabuma: a iyatawanomola me wade tanalo idite nanitabonomolo kemaigamene, ebete ebena: Gudu Kelisokono igilo tanalodo aimano igilo ka:mula:leaemene!

11 Ega:walo me tanalo idila, ale Godoko nanitabokobi midi magumulo me wadewade tanalo eba iyatawaonalo, aimano kawo kalakalanomote Ya:su Kelisogodolo atumu ba:kitana, ebe aimano Kawodawala, potele ebena: woko osiyodilo magumulo a Godokono namutupima: da:midiya me ebe dawala.

A:da:mekono Kuba Osiyodilo Tanalo Ega:walo Kelisokono Wade Osiyodilo Tanalo

12 Ebema: A:da:mete Godokono pukala dadikamidaliya, modobola ale ebe tanalo kemalagidilomalema:. Ebe kapiya dubula, wiyasiya ebena: kuba osiyodilo gabodo a:e wiyate me opo epo bilibilinomatamo gito pemaigiya, iyo, me mabuma: epo bilibilinomate ka:elaoma:na:

mabu iba:te atumu Godokono pukala epetapi a:kowakalamiya.

13-14 Nanitabola, Godote Mosesetamo ebena Totomu Tabo dikameiya, ebe tetene wagilimite Kelisoko teta:mo pemaiga piyate ebe tabamo tudila:oa:noma: deda:iya, Godote ibino kuba osiyodilole mabuma: iba:tamo a:e wiya ikalamenaki, ebete A:da:metamo ebena tuduwata: mabuma: a:e wiya dopamo keba kunu kikamiyale eba kunu. Ega:walo Godote ibino kuba osiyodilole mabuma: tanalo idi ma kunu kosiyodilonaki, ebete ibino kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo ebena Wiya Ikalame Bukamo akulolelamenaki. Wiyasiya numa:la:, A:da:meko tetene wagilimite Moseseko teta:mo nemaiga, epagodolo Godokono iyaiya Totomu Tabote ka:pola:namia: mabu ebe tete geyageyanomolo ebete iba:tamo kikalamiya:. Ebe mabuma: ebe tetelo dilukulionamiya ebe epate iyatawa:noma: eba eda:onalo Godokono iyaiya pukala dowakalaminakiya, ebete iba:tamo a:e wiya kapiya ikalamenaki wiyasiya ebena Wiya Ikalame Bukamo ebete ibino iyaiya kuba osiyodilole tanalo kakulolelamenakia:.

Nanitabola, dopo dubu A:da:mekono okoli tanalo atamo ebe ulima: eda:na, walone dapa-wokaliya ebe Kawodawa Kelisokono tanalo ale kiyatawaoma:.

15 Wiyasiya A:da:mete atamo dikaeamiya ega:walo Godote Kelisodo atamo da:kikaeamiya, ebe netewa tanalo iyaiya ba:pola:na. Nanitabola, kapiya dubuno kuba osiyodilo magumudo me opo epo bilibilinomate a:e wiya elawiya, wiyasiya me tanalo idi atumu nanitabonomoma:

keda:na, epo bilibilinomate kapiya dubu idi Ya:su Kelisokono nilakapo tanalodo Godokono igilo elawiya, iyo, Godote ebena nilakapo kawonomo iba:tamo ma kunu awokalimiya!

¹⁶ Numa:la:, dopo dubute Godokono pukala dadikamidaliya, Godote ebe kuba osiyodilodawama: ka:mite a:e wiya ebo ikamiya. Wiyasiya me tetelo iya tanalote emaiyiya. A A:da:mekono walogabo epate tete epetapi bilibilinomolo Godokono pukala dowakalaminakima:, Godote atamo a:e wiya ikaeamea:no ebena nilakapolo a kuba osiyodilolea:pima: ka:mite nanitabo igilo atamo gito ikaeamiya.

¹⁷ Iyo, nanitabola, kapiya dubute kuba dosiyodiliya ebema: a:e tanalote me opo epono watodawama: ediya, wiyasiya me tanalo idi atumu nanitabonomoma: keda:na, dubu kapiya idi Ya:su Kelisokono wade osiyodilo tanalodo epo epetapiate nanitabo igilo magumulo bilukulionama:na:. Iyo, piyate Godogodone ebena kawo nilakaponomo me opolo delaema:na:, iba:te ebena tuputupupima: eba eda:onalolo kuba osiyodilo tanalono wato kikopu ebo kelaema:na:.

¹⁸ Ebema: kapiya dubuno kuba osiyodilo tanalodo a:e wiyate epo bilibilinomatamo keba kunu ka:piyale, eba kunu kapiya dubu idino wade osiyodilo tanalonomodo nanitabo igilo tanalote iba:tamo piya, iyo, Godote ibi tuputupupima: eba ka:la:minalo ebena igilo iba:tamo gito ikalamena.

¹⁹ Ebema: numa:la:, kapiya dubute Godokono

tabamo tuduwata: tanalodo epo bilibilinomate Godokono pukala epetapi wakalamipima: atumu a:keda:iya. Wiyasiya kapiya dubu idite Godotamo nanitabonomolo da:tuduwatiya, ebe dubuno wade osiyodilo tanalodo Godote gabo osiyodiliya epo epetapi bilibilinomo uwatete ebenu tuputupupima: ka:midilima:

²⁰ Ebema: mabu keleka: Godote dopamo ebenu Totomu Tabo epatamo dikalamiya? Nanitabola, ebete me tanalo osiyodiliya mabu ebete ubi iyatiya iba:te ebenu iyaiya pukala eba wakalaminalo ibino modoboa: tanalo ebo kiyatawaoma: Wiyasiya kalakala kawonomola, kebe tetelo me opo epono kuba osiyodilole tanalate bilibilinomoma: deda:iya, ebe atu tetenomolo Godokono nilakapo tanalote kawonomamo kemaigiya ebe kuba osiyodilole tanalo nanitabonomolo kegebolema:

²¹ Iyo, ebete ebenu ubi ma kunu iyatiya, kuba osiyodilole tanalate dopamo a:e wiya magumudo aimano watodawama: keba kunu kediya, eba kunu me tetelo Godokono nilakapo tanalote a tuputupupima: midi tanalodo aimano watodawama: eba eda:nalo, ale aimano Kawodawa Ya:su Kelisodo uwomua: igilo nanitabonomolo kelaema:

6

Lumagite Kelisoko Magumulo Kokolinama: Ebete Kuba Osiyodilole Tanaloma: Na:emene

¹ Ebema: diyala, la: magumulo idite tabo ma kunu da:begemene, “Godote aimano kuba osiyodilole tanalo ebenu nilakapolo degeboleamena,

ebema: ale iyaiya kuba dosiyodilolenakoma:, kuba:, mabu ebe gabodo ebete ebenu kawo nilakaponomo atamo kawokalimene.”

² Eiye! Mako woki ebe daedale wokinomola! A nanitabokobi midipima: neda:iyataleka: kuba osiyodilole tanalate agodolo ba:elaiyana:, ebema: ale kuba osiyodilole magumulo walo beda:ma: na:kilukulinama:?

³ La: me tanalo iyatawanomolata, epetapiate a obamo dowaduba:midaoiya, iba:te ebe tanalo Ya:su Kelisoko magumulo osiyodiliya, ale ebenu a:e tanalo magumamo eba:go kapimiya ka:nopila:oma:.

⁴ Iyo, aimano obamo waduba:midaoe tanalodo ale eba:go kapimiya a:elaote, ebene aimano a:elao apa:te bobo magumamo atumu eba:go kapimiya gito nopila:iya. Ebe mabuma: Nabiwi Godote ebenu kawo alonomono elawamo Kelisoko a:e magumune keba kunu kadipatiyale, ebete eba kunu a atumu owadipaeateiya ale ebenu oli igilago kilukulinama:.

⁵ Ebema: nanitabola, ale Kelisokono a:e tanalo magumamo eba:go kapimiya da:nopila:iyama:, ebe mabuma: ale atumu ebenu oli igilo tanalamo eba:go kapimiya ka:kemaimiomalema:.

⁶ Iyo, a iyatawala, Kelisote kewa olotolowalo da:iya, ebe tetelo Godote aimano tagala ilukuli tanalo eba:go kapimiya kewa olotolowamo a:tupuguilameleamiya, ebete ebe gabodo tagala ilukuli tanalono elawo eba anakapumilo ale kuba osiyodilole tanalono wiya: wokopima: walo a:keda:onama:.

⁷ Nanitabola, kebe tetelo lumagite ebena tagala okoli tanaloma: da:emene, ebe tetelo ebete kuba osiyodilole tanalono elawo magumune nanitabolo ka:pemaigamene.

⁸ Ebema: ale me tanalo nanitabokobi na:midinama:, ale Kelisago nanitabolo da:elaiyama:, ebe mabuma: ale eba:go ebena igilago atumu bilukulinama:.

⁹ Iyo, a iyatawala, Godote Kelisoko a:e magumune dadipatiya, ebema: a:e tanalono elawote ebetamo walo kitana:, ebete uwomua: tetelo walo a:ka:enamene.

¹⁰ Nanitabola, ebete kuba osiyodilole tanalono wato kikopu laema: kapiya tetenomolo a:iya, iyo, a:e tanalono elawote ebetamo walo a:ka:pemaiganamene, mabu me tetelo ebete Godokono tanaloma: oli igilago bokolinamene.

¹¹ Ebema: modobola la: atumu la:imano kateneno ubi tanalo kosiyodilola:wenama: a:elao epoma: eba eda:onalu, la:le wiyasiya ebe tanalo malagidilolo Kelisoko magumulo Godoko mabuma: nilukuliniyala:.

¹² Nanitabola, la:imano a:elao apene kateneno iyaiya ubi tanalate emaimionaka, wiyasiya ebe kuba ubi tanalate la:imano watodawama: akoeda:la:, la:le ebe kuba osiyodilole tanalamo tudila:okapoma:.

¹³ Iyo, la:imano apeno tanalo bilibilinomo magumulo da:peso tanalonomamo kateneno kuba ubi tanalo ida:mo akotudila:oala:. La: wiyasiya la:imano ape kawokawonomo Godotamo ikameonomo nikameonala: ebena tuputupu tanalo kapiya kosiyodilola:wenama:, mabu numa:la:, la:le wade tanalo idi kapiya

kosiyodilaema: la: dopamo a:elaopimu eba ilukulinalo, Godote la: ebena igilamo ebo wadipalateliyata.

¹⁴ Ebema: kuba osiyodilo tanalote la:imano watodawama: walo a:keda:mene, mabu me tetelo la:le Godokono nilakapo magumudo ebena elawamo ilukulinamata, iyo, kalakala kawonomola, la: a:ka:tuwa: la:imano elawamo ebena Totomu Tabamo tudila:oa:noma: dowagela:wenaima, ebe tanalote la: magumulo iyalo olopoligiya.

Nanitabokobi Midipiate Godokono Tuputupu Okoli Tanalono Wiya: Wokopima: Neda:oma:na:

¹⁵ Ebema: diyala, la: magumulo idite tabo ma kunu da:begemene, “Modobola ale aimano ubilo iyaiya kuba tanalo gito bosiyodilolenakoma:, mabu ale Godokono nilakapo magumulo bilukulinama:, ebena Totomu Tabamo tudila:o tanalodoa:. Ebe mabuma: ale ebena pukala dowakalaima:, kuba wiya tanalote ebegodone atamo a:ka:pemene.”

Eiye! Mako woki ebe daedale wokinomola!

¹⁶ La: iyatawalata, kebe tetelo lumagi idite ebena ape ega:walo igilo kawo lumagi iditamo ikameonomo dikameomene, ebe tetene wagilimite ebete ebe watodawa kapiyatamo tuduwatalo ebena wiya: woko bosiyodilonakomene. Ebema: la: eba kunula. Kebe tetelo la:le la:imano igilo kawonomo kuba osiyodilole tanalamo dikameaema, kuba osiyodilole tanalote la:imano watodawama: eba eda:nalo, la:le a:eamo gito ka:nemaimiomamota. Wiyasiya la:le la:imano igilo kawonomo

Godotamo tudila:o tanalamo dikameaema, ebete la:imano watodawama: eda:te la: tuputupupima: ka:midilima:ta.

¹⁷⁻¹⁸ Ebema: modobola ale Godotamo kalakala tabo kadipatiye! Nanitabola, dopamo la:le kuba osiyodilole tanalono wiya: wokopima: eda:onaimata, wiyasiya la: ebe mibomibo ilukuli magumune pemaima:wete Godokono tutupima: eda:iyamata. Iyo, kebe tetelo epetapiate ebeno oli okoli tanaloma: la: diyatulametiya, la:le la:imano tepo magumuno woki kawonomamo ebe iyaiya tanalamo tudila:wete tuputupu okoli tanalono wiya: woko ebo wagilimiyamata.

¹⁹ Ebema: nale me tanalo idima: la: me opo epono wokino tanalamo analemata, mabu la:le la:imano tepo magumulo elawoa:dopoma: eda:onamata. Dopamo tetelo la:imano ape kawonomo la:le kateneno kuba daleya wokino tanalamo ega:walo kawokawo kuba osiyodilole tanalamo ikameonomo ikameiyamata, iyo, la: kuba osiyodilole tanalono wiya: wokopima: eda:onaimata. Ebema: me tetelo modobola la: eba kunu tuputupu okoli tanalono wiya: wokopima: eba eda:onalalo, la:imano ape kawonomo Godokono wade-talena woko osiyodilo tanalamo nikameonala.

²⁰ Numa:la:, kebe tetelo la:le kuba osiyodilole tanalono wiya: wokopima: deda:wenaima, ebe tetelo Godokono tuputupu okoli tanalote la:imano watodawama: keda:namia:

²¹ Ebema: me tetelo la:le kebe tanalo eba osiyodilolelo ilipoma: degelawenama, dopamo la:le ebe kuba tanalo eba osiyodilolelo beda: wade tanalo kelawa:wiyama? Eiye! La:le wade tanalo

idi kelawa:wiya:, mabu kuba osiyodilole tanalone a:e wiya kapiyate maigana!

²² Wiyasiya kalakala kawonomola, Godote la: kuba osiyodilole tanalono mibomibo magumune wagailitate, ebene me tetelo la: tutu okoli magumulo ebene wiya: wokopima: eda:onamata. Ebe mabuma: la:imano oli okoli tanalone wade nolo da:ima:te eba permaimionalo, Godote la: ebene talena wokopima: ebo keka:la:ima:ta, ebene la:le ebene uwomua: igilo nanitabolo kelaemamota.

²³ Nanitabola, kuba osiyodilole tanalono wiya ebe a:ela, wiyasiya kalakala kawonomola, Godote aimano Kawodawa Ya:su Kelisoko magumulo uwomua: igilo nilakapolo atamo gito ikaeamena.

7

Dubu Ega:walo Kamiyale Ibino Kapiyama: Eda: Tanalono Totomu Tabo

¹ Naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, la: me opo epono iyaiya totomu tabo diyatawawenama, ebe mabuma: la: me tanalo iyatawanomolata, dubu idite me opolo eba okolinale ebene opono gabamaniate kebe totomu tabo kalomone ebete ebe tabono elawo magumulo bokolinamene. Ebete wiyasiya da:emene ebe tetelo ebe iyaiya totomu tabono elawote ebegodone kolopoligomene.

² Ebema: modobola la: me uli tabo numa:la:. Kamiyale idino awite eba okolinale, ebete dubu ida:go toma: me opono talena kawonomote itana. Wiyasiya ebene awite da:emene, ebe tetelo ebene kapiyama: eda: tanalono totomute olopoligote,

talenate a:kitanamene ebete walo dubu ida:go kapiyama: ka:keda:ma:.

³ Iyo, ebe kamiyaleno awite eba okolinalo ebete dubu iditamono da:tomene, gabamanino tabo anagiyamidawate ebe dubu pilolo lawe kamiyalema: kegemene, wiyasiya kebe tetelo ebena awite da:emene, ebe tetelo ebete dubu idi delaemene ebe tanalo pilo tanaloma: a:keda:mene.

⁴ Ebema: naimano ekakiala:, me uli tabono magumute la:tamo ma kunu itana. Godote Mosesedo epatamo dikalamiya, dopamo la:le ebe Totomu Tabago kapiyama: eda:onaimata. Wiyasiya la:le nanitabokobi midi tanalodo Totomu Tabono elawo tanaloma: a:elaopima: eda:iyamata, ebe mabuma: la: me tetelo Kelisago kapiyama: eba eda:nalo la: ebena ape magumulo bilukulinamata. Iyo, Godote a:e magumune kebe dawa kadipatiyale, la: ebe Kawodawano oli kamiyalema: eda:onamata, Godokono wadewade da:ima:te la:godolo ka:nolonakoma:.

⁵ Nanitabola, ale dopamo Totomu Tabono elawo magumulo dilukulinaima:, ebe tetelo ale aimano kateneno ubi tanalamo gito tudila:onaima:. Iyo, iyaiya Totomu Tabote aimano kuba osiyodilole tanalo nanitabolo kodiyoiboliya:, wiyasiya ebe Totomu olowio tanalodo aimano kateneno ubi tanalate elawo walo a:kelawiya kubakuba tanalo epetapi kosiyodilolenama:. Ebema: eba kunu a:e tanalono kuba da:ima:te agodolo ebo nolonakiya, aimano kuba ubi tanalate aimano ape magumulo woko kawonomamo kosiyodilonama:.

⁶ Iyo, dopamo ale eba kunu Totomu Tabono tanalodo aimano kuba osiyodilole tanalono wiya: wokopima: eda:onaima:. Ale wiyasiya Kelisoko nanitabokobi midi tanalodo Totomu Tabono elawo tanaloma: da:elaiyama:, ebema: ale ibino elawo magumune maimiote ebe elawote atamo walo a:kitanamene, gabamanino totomuno elawote a:e lumagigodone keba kunu kolopoligonakole eba kunu. Ebema: Mosesete Godokono Bukamo dakuloliya, ale tagala ilukuli tetelo ebe Totomu Tabono elawo magumulo eba ilukulinalo, ale aimano elawamo Godotamo kebe woko kosiyodilonaima: ebe woko magumulo a ka:modobonamia:. Wiyasiya kalakala kawonomola, me tetelo ale ebeno Uliyanano oli okoli tanalodo ebeno elawamo modobo woko nanitabolo nosiyodilonama:.

*Godokono Totomu Tabo Ega:walo Lumagino
Kuba Osiyodilole Tanalo*

⁷ Ebema: diyala, la: magumulo idite tabo ma kunu da:begemene, “Godokono wadewade Totomu Tabote epo kuba osiyodilolepima: midilina!”

Eiye, mako woki ebe daedale wokila! Godokono Totomu Tabote na kuba osiyodilodawama: ka:midiniya:, ao, wiyasiya ebete kebe osiyodilole tanalo kubama: kegenale, ebeno Totomu Tabote ebe iyaiya tanalo na iyatunamiya. Ebema: Totomu Tabote na ma kunu dananiya, “A:ma:le lumagi idino inamabu uwatema: ubi akoiyata:la:,” na ebo iyatawiyamo Godote ebe tanalo kubama: gena.

8 Ebene ebe kuba osiyodilo tanalote wade tete dumiya, ebete Godokono Totomu Tabono tanalodo na magumulo woko osiyodilo ebo wagilimiya nale iyaiya epono inamabu uwatema: ubi kiyatinakoma:. Ebema: numa:la:, kebe tetelo lumagi idite iyaiya Totomu Tabo nanitabolo iyatawa:no, ebe tetelo kuba osiyodilo tanalono elawote ebegodolo nanitabolo a:kitanamene.

9 Ebe mabuma: naimano tanalo ma kunula. Dopamo tetelo nale Totomu Tabono iyaiya tanalo iyatawa:noma: eba eda:nalo, na modobolo okolinaimo, wiyasiya ebe Totomu Tabote natamo da:pemaimiya, ebe atu tetenomolo na magumulo kuba osiyodilo wokite kawoma: dediya,

10 na ebo iyatawiyamo nale Godoko kekalakalaima: iyalo a:iyamo, iyo, elawo nagodolo kitana: ebeno ubi tanalamo ka:tuduwatama:. Ebema: nanitabola, Godote ebeno Totomu Tabo natamo ikanamiya nale nanitabolo kigilonama:, wiyasiya na niyala mabu ebe Totomu Tabodo a:e tanalote natamo gito piya,

11 iyo, kuba osiyodilo tanalote Totomu Tabodo wade tete dumiya, na a:da: eba masiginilo nanitabo igilo nagodone pilolo ebo lawiya.

12 Ebema: Godokono Totomu Tabono iyaiya tanalo bilibilinomate talenanomoma: ega:walo tuputupunomoma: ega:walo wadewadenonomoma: deda:ona nale ebe tanalo eba iyatawanalo,

13 nale walo ma kunu a:ka:kiyawaonamo, naimano tepo magumuno a:e tanalote ebe Totomu Tabono tanalone a:pemaigiya. Ao, ebako woki ebe daedale wokila! Nanitabola, kuba osiy-

odilo tanalote Godokono wadewade Totomu Tabo magumudo a:e wiya natamo gito ikanamiya, ebema: kuba osiyodilo tanalono elawote Totomu Tabono tanalodo na magumulo unamo odolutalo diyatawiyamo, ebena abale nibonomote de-maigiya nale ebo niyabiyamo.

Kuba Osiyodilo Tanalote Wade Osiyodilo Tanalago Lumagino Tepo Magumulo Da:gowelana

¹⁴ A me tanalo iyatawala, Godokono Totomu Tabote ebena iyaiya ubi tanalo atamo nawokalil-ama, wiyasiya na niyala, na me opo lumagma: eba eda:nalo a:e tanalote na magumulo elawonomoma: eda:na, ebema: na kuba osiyodilo tanalono wiya: wokodawama: eda:namo.

¹⁵ Mabu keleka: nale naimano apa:mo kuba tanalo dosiyodilolenamo? Eiye! Naimano osiyodilole tanalono mabu na nanitabolo iyatawa:, iyo, naimano tepo magumulo na ubia:nola kuba tanalo idi osiyodiloma:, wiyasiya nale kebe tanalo kuba niboma: degenamo ebako tanalo walo gito kosiyodilolenakomo.

¹⁶ Ebema: numa:la:, kebe tetelo nale apa:mo kuba tanalo idi eba osiyodilutalo, ebena naimano tepo magumulo ebe tanalo osiyodilo ubia:noma: deda:mo, ebe tanalote nawokalimita nale naimano tepo magumulo Godokono Totomu Tabo wadenoma: gemo.

¹⁷ Ebe mabuma: kuba osiyodilo tanalono elawote naimano tepo magumuno wokine nanitabolo kemaigana:, ao, kuba osiyodilo tanalote naimano katene magumulo eba

okolinalo, ebeno elawote natamo ebana pemaigana.

¹⁸ Iyo, na iyatawala, wade osiyodilo tanalo kapiya idite naimano katene magumulo nanitabolo kitana; ebema: Godote naimano tepo magumamo wade ubi tanalo diyatiya, ebe tanalote eba itanalo nagodolo elawote kitana: ebe tanalo kosiyodiloma!

¹⁹ Eiyee! Naimano tepo magumulo kebe wade osiyodilo ubi tanalote kitanale nale kosiyodilon-akoa; ega:walo nagodolo kebe kuba osiyodiloa: ubi tanalote kitanale, nale ebe kuba gito osiyodilonakomo.

²⁰ Ebema: nale naimano tepo magumuno ubia: tanalo naimano kateneno ubilo gito dosiyodilonakomo, ebe tanalote naimano tanalo ma kunu awokalimina, ebe osiyodilo tanalono elawote naimano tepo magumune kemaigana:. Ao, eba kunua; wiyasiya kuba osiyodilo tanalote naimano kateneno ubilo eba okolinalo, ebeno elawote natamo ebana pemaigana.

²¹ Me mabuma: na ma kunu iyatawanamo, nale naimano tepo magumulo wade tanalo idi osiyodiloma: ubi diyatinakomo, wiyasiya kuba osiyodilo tanalote naimano kateneno ubi tanalone atumu eba pemaiganalo na ebetamo gito tuduwatanakomo.

²² Nanitabola, naimano tepo magumulo nale Godokono Totomu Tabamo ka:tuduwatama: nanitabolo nekalakalanamo,

²³ wiyasiya naimano katene magumulo ditana, ebe tanalote naimano tepo magumuno wade wokiago na:gowelana. Iyo, ebe elawo tanalote na

nematuonamonena, nale kuba osiyodilole tanalo magumune alaula:kapoma:

²⁴ Eiye, me naimano mibo tanalo beda: kawonomola:ka! Naimano katene magumulo ditana ebe elawo tanalote na a:e tanalamo nanitabonomolo magatanena, ebema: naimano igilo potele na:ka:mula:naemene?

²⁵ Modobola a kalakala kawonomo Godotamo kadipatiye, mabu ebe kapiya Igilo Mula:dawama: eba eda:nalo aimano Kawodawa Ya:su Kelisodo aimano igilo ka:mula:leaemene!

Ebema: me tanalo kawo iyatulame tanalola, nale naimano tepo magumuno elawamo Godokono Totomu Tabamo eba tuduwatanalo, wiyasiya nale naimano kateneno ubi tanalono elawamo kuba osiyodilole tanalono totomuamo gito tuduwatanakomo.

8

Kelisokono Uliyanano Elawamo Ilukuli Tanalo

¹ Ebe mabuma: piyate Ya:su Kelisoko magumulo tuputupupima: deda:ona, idawate ibi kubakubapima: ka:la:ima: modoboa:

² Numa:la:, dopamo tetelo Godote Mosesedo atamo dikaeamiya ebe Totomu Tabono tanalate aimano watodawama: deda:nami, ale ebe pukala eba wakalamilo a:e wiya ebema: iyatawaonakima:, wiyasiya Ya:su Kelisoko magumulo ebenu Uliyanate naimano watodawama: dediya, ebe tetelo ebete na tagala watodawano elawo magumune wagalinite igilo natamo ebo ikanamiya.

³ Nanitabola, Mosesekono Totomu Tabono tanalate atamo elawo kikaemiya: ale ebenu

pukalamo ka:tudila:onama:, mabu aimano kateneno ubi tanalate iyaiya kuba tanalo kosiyodilolema: a magumulo elawoelawonomoma: eda:onamiya. Wiyasiya kalakala kawonomola, Godote aimano modoboa: tanalo umite a ma kunu walubiya, ebete ebena Gudu lumagino apa:mo palibiya me opamo, ebema: a epate aimano kateneno ubilo kebe kuba tanalo kosiyodilolenama:, ebete ebe tanalono a:e wiya aimano tanaloma: a:pelaweamiya. Iyo, ebete me opolo atu kateneno iyaiya ubi tanalo eba piyatawalo, wiyasiya ebe tanalamo tuduwata:no kuba osiyodilole tanalono elawo gito panakapumiya.

⁴ Ebema: nanitabola, Godote me gabodo elawo atamo ikaeamiya ale tuputupulo eba ilukulinalo ebena Totomu Tabo bilibilinomamo ka:tudila:onama:. Iyo, me ebe mabula ale me tetelo aimano kateneno kuba ubi tanalamo tudila:oa:no ebena Uliyanano elawamo bilukulinama:.

⁵ Nanitabola, piyate ibino kateneno kuba ubi tanalamo da:tudila:ona ibino kateneno ubi tanalate ibino watodawama: eda:na, wiyasiya piyate Godokono Uliyanano ubi tanalamo da:tudila:ona, ebete ibino watodawama: eba eda:nalo ebena wade tanalo kosiyodilolema: iba:tamo wadewade woki kawiya alomolamena.

⁶ Ega:walo kebe lumagite ebena kateneno kuba ubi tanalo ebena watodawama: da:midina, ebetamo a:e wiyate ka:pemene, wiyasiya kebe lumagite Godokono Uliyana ebena watodawama: da:midina, ebete nanitabo igilo ega:walo milo kuwatemene.

⁷ Ebema: potele ebena kateneno kuba ubi

tanalamo da:tuduwatanako, ebete Godago goweladawama: eda:na, mabu ebe ubia:nola Godokono Totomu Tabamo tuduwatama: ega:walo ebegodolo elawo kitana: ebe tanalo kosiyodiloma:.

⁸ Nanitabola, kebe lumagite ebene kateneno ubi tanalamo da:tuduwatanako, ebete Godoko kalakalakobi midima: modoboa:!

⁹ Ebe mabuma: Godokono Uliyanate la: magumulo nanitabolo dokolina, la: la:imano kateneno ubi tanalamo a:ka:tudila:wenama, wiyasiya ebete la: keba kunu kanaletana la: eba kunu bilukulinamata. Iyo, nanitabola, Kelisokono Uliyanate kebe lumagigodolo okolina:no, ebe lumagi ebe Kelisokonoa:!

¹⁰ Numa:la:, la: niyaniyalata mabu la: ega:walo me opo epo epetapi bilibilinomo kuba osiyodilolepima: eba eda:onalo la:imano apete ebema: nanitabonomolo ka:elaoma:na:. Wiyasiya kalakala kawonomola, Kelisote la: magumulo nanitabolo dokolina, ebene Uliyanate la:tamo nanitabo igilo kikalaema:ta mabu Godote la: ebene tuputupupima: iyalo a:midiliyata.

¹¹ Iyo, kebe dawate Ya:su Kelisoko a:e magumune igilamo dadipatiya, ebene Uliyanate la: magumulo nanitabolo dokolina, ebete atumu la:imano a:elao ape igilokobi ka:midilimene mabu ebene Igilo Uliyanate la: magumulo wade woko bosiyodilona.

¹²⁻¹³ Ebema: naimano ekakiala:, modobola ale Godokono Uliyanano ubi tanalamo ba:tudila:onakoma:, aimano kateneno ubi tanalamoa:, mabu numa:la:, la:le me tetelo ebene ubi tanalamo tudila:wete

kateno kuba osiyodilole tanalo nanitabolo danakapulama:wenakoma la:le uwomua: igilo ebo kelaemamota, wiyasiya la: la:imano kateneno ubi tanalamo da:tudila:wenakoma a:e wiyate la:tamo ka:pemene.

¹⁴ Nanitabola, Godokono Uliyanate kebe epo demagatalena, ibi Godokono gudila,

¹⁵ ebema: Godote la:tamo dikalametiyala ebe Talena Uliyanado la:le tole tanalo kelawa:wena:. Iyo, wiya: wokopiate woko eba osiyodilonalo ibino woko namutudawano dowo tanalamo keba kunu ka:toletoleone la: eba kunu kowagela:wena:, mabu Uliyanate la: ebenu nani gudima: a:midiliyata, wiya: wokopima: ka:midilitiya:. Ebe mabuma: ale ebenu elawamo aimano Nabiwi Godoko Abama: ka:milo towetowe tabo ebetamo gelanakoma:,

¹⁶ iyo, nanitabola, ale towetowe tabo gela tetelo ebenu Uliyana ega:walo aimano uliyana, iba:te woki kapiyama: eda:ote a ebenu gudinomoma: ebo ka:minaka.

¹⁷ Ebema: la: me tanalo idi na:kuma:la:, ale Godokono gudima: nanitabolo deda:onama:, ebe mabuma: walone aimano Nabiwigodone ebenu wadewade tanalo kawonomamo ka:nuwatemalema:, Kelisote dopamo keba kunu ka:nuwatiyale eba kunu. Iyo, ale me opolo Kelisokono tanaloma: temeteme tanalo eba:go duwatanakoma:, ebe mabuma: ale walone tetelo eba:go ebenu kawo alonomo magumulo ka:nepola:namalema:.

Godokono Guda:te Ebenu Kawo Alonomo Magumulo Bilukulinama:na:

¹⁸ Wiyasiya ale me tetelo kebe temeteme magumulo kilukulinama: ebe tanalo nale negemo kawoa:, mabu Godote walone tetelo kebe kawo alonomamo a da:pukuiaemene nale ebe wade tanalo kawonomamo malagidilonamo.

¹⁹ Numa:la:, Godote me opo wagilimi mabu tetelo dosiyodiloliya, ebe iyaiya inamabu bilibilinomate kapimiya ubi kawonomamo alomona Godokono guda:te ebegodone wade wiya awokala eba uwatelo ebo kuima:.

²⁰⁻²¹ Nanitabola, ebe inamabu ubia:nola me opolo temetema:go pola:nama:, wiyasiya ibino tanaloma: Godote ebeno ubi iyalo ma kunu iyatiya, iba:te Saitanakono a:e temeteme magumulo tete geyageyanomolo ilukulinate Godokono gudino wade alono pukuilame teta:mo ibino temeteme magumune ka:nemaimioma:. Iyo, kebe tetelo ebeno guda:te ebegodone wade wiya duwatema:na:, me opono inamabu bilibilinomate ebe atu tetenomolo ibino kawokawo mibomibonomo magumune maimiote ibino nanitabo kalakala atumu iba:go kapimiya ka:kuwatema:na:.

²² Ebema: a iyatawanomola, me opo wagilimi mabune pete me teta:mo pemaiga, digilona ebe inamabu bilibilinomate kawokawo temetema:go imina, kamiyalete gudu kawo temetema:go keba kunu kalaiminakole eba kunu.

²³ Wiyasiya me opono inamabu bilibilinomo kapiyate kiimina:, ao, a piyate Godokono Uliyana delawiyama: a atumu aimano tepo magumulo kawokawo temetema:go iminama:, mabu a ubi kawonomamo niyatinama: ale

aimano Nabiwigodone olioli apeno uwomua: igilo ka:nuwatema:. Nanitabola, ebete ebene Uliyana atamo dopamo dapalibiya, ebe osiyodilo tanalodo ebete walone teteno tanalo ma kunu awokalimiya, kebe tetelo ale nani gudima: eda:o tanalote dawokalamene, ebe atu tetelo ale uwomua: igilono wadewade tanalo epetapi nanitabonomolo kuwatemalema:.

²⁴⁻²⁵ Numa:la:, lumagite kebe wade tanalo laema: olowiolo demakopelena, ebe tanalote ebetamo nanitabolo demaigamene ebete ebe tanalo laema: olowiolo walo a:kokolinamene mabu ebete ebene ubi tanalo elawi. Wiyasiya a nanitabokobi midipino tanalo eba kunua:. Nanitabola, ale aimano wade igilo Godogodone laema: olowiolo demakopelenaima:, ebete ebe tanalodo aimano igilo a:mula:leamiya, wiyasiya aimano olowiolo makopele tanalote kolopoligoamena:. Iyo, ale ebe tetelo aimano wade tanalonomo nanitabolo kelawiya:, walone tetelo Godogodone ka:nelaemalema:, ebema: ale tete geyageyanomolo olowiolo eba makopelenalo ubia:noma: a:keda:oma:.

²⁶ Ebema: numa:la:, ale ebe wade igilono tanalo bilibilinomo uwatea:noma: deda:onama:, Godokono Uliyanate ebe tanaloma: atumu kemalagidilona, ebema: aimano iyaiya modoboa: tanalo magumulo ebene walubi tanalo ma kunula. A ubila ale aimano tanaloma: Godotamo towetowe tabo gelama:, wiyasiya a a:ka:tuwa: gabo nanitabonomolo iyatawa:. Ebe mabuma: Uliyanate aimano modoboa: tanaloma: kawo tepo temeteme ii tanalago ebe toweomenako, wiyasiya me opo epate ibino iyaiya tabamo

degelana ebete ebako tabamo ka:kiyawaonakoa;, ebete ebenu tabonomamo genako.

²⁷ Ebema: kalakala kawonomola, mabu Godote a epono tepo magumuno woki iyatawanomola, ega:walo ebete ebenu Uliyanano woki atumu iyatawala, iyo, kebe tetelo Uliyanate a ebenu epono tanaloma: da:towetowenako, ebe tetelo ebete Godokono ubi tanalago a nanitabolo owadi-paeatenako.

Godote Nanitabokobi Midipi Ebenu Gudima: Keda:onama: Keba Kunu Keka:la:miyale

²⁸ Ebema: a me tanalo iyatawala, piyate Godoko nilakapolo demalagidilona ega:walo ebete kebe epo keka:la:miyale ebenu ubi tanalo kosiyodilolenama;, ebe epatamo kebe temeteme tanalo bilibilinomate demaimiona Godote ebe tanalo magumulo woko eba osiyodilonalo, ibino tanaloma: ebete ebe temeteme magumune wadewade tanalo bowaulatelenakomene.

²⁹ Nanitabola, opo wagilimia: tetelo Godote kebe epo ebenoma: keda:onama: iba:tamo pukala dalomolamiya, ebete ebe tanalo eba malagidilolo ebe atu epo a:kuwatiya iba:te ebenu Guduno ololonomo kawokaliminama;, iyo, ebe gabodo ebenu kapiya alailame magumulo Ya:sute dopo-dawama: eba eda:nalo ebenu ekaki epetapi bilibilinomate eba:go bilukulionama:na:.

³⁰ Ebema: Godote kebe epo ebenu gudima: keda:onama: ibi duwatiya, ebete ibi a:keka:la:miya. Ebene ebete kebe epo keka:la:miyale, ebete ibi ebenu tuputupupima: a:ka:midiliya. Ebene ebete kebe epo ebenu tuputupupima: ka:midiliyale, ebete ibi ebenu

kawo alonomo magumamo a:kemagaeliya iba:te ebenu uwomua: pukuilame alo magumulo kilukulionama:.

Godokono Nilakapo Tanalote Ya:su Kelisoko Magumulo Ditana

³¹ Ebema: a me wadewade tanalo eba malagidilolelo a beda: tabo na:kegelama?: Modobola a tabo ma kunu kegelamalema:, Godote aimano apulo nanitabolo butina, ebema: ago da:gowelaona iba:te wato kikopu a:kelaema:na:!

³² Numa:la:, Godote a mabuma: ebenu Gudunomo ka:wokolomiya:, wiyasiya ebete ebe aimano kuba osiyodilole tanalono a:e wiya laema: a bilibilinomatamo gito ikaeamiya. Iyo, ebete ebenu Gudu atamo dikaeamiya, nilakapo beda: kawonomola:ka:! Ebema: me tanalo nanitabola, ebete wadewade tanalo bilibilinomo epetapi atu nilakapo tanalodo atamo gito bikaeamenakomene.

³³ Ebema: Godote kebe epo ebenu eponomoma: keda:onama: duwatiya, potele na:ka:modobomene ibi kubakubapima: keka:la:ima:? Idawa puliyanomola mabu Godote ibi ebenu tuputupupima: iyalo eka:la:miya,

³⁴ iyo, idawate a kubakubapima: ka:ima: mod- oboa: mabu Ya:su Kelisote aimano tanaloma: a:iya. Ebene Godote ebe a:e magumune igilamo dadipatiya, ebe tetelo ebete Godokono tumudi apuamo nokoliya, ebema: me tetelo kalakala beda: kawonomola:ka:, ebete aimano iyaiya mod- oboa: tanalo Godotamo owadipalatenako!

³⁵ Ebema: Kelisokono kawo nilakaponomo magumune a iyabaiamo alomoema: potele na:ka:modobomene? Idawa puliyanomola! Nanitabola, epetapiate Ya:sukono tanaloma: atamo temeteme dikaeamena, ibino osiyodilole tanalo ega:walo iyaiya mibomibo tanalo epetapi ega:walo woki bilibili tanalo epetapi, ebe tanalo bilibilinomate a ebena nilakapo tanalone wagaima: ka:modobona:. Ega:walo atumu bae kape tanalo ega:walo inamabua:no okoli tanalo, olalati tanalo ega:walo a:e tanalo, ebe tanalo bilibilinomate modoboa: a Kelisokono nilakapo magumune wagaima:!

³⁶ Nanitabola, Godokono Buka magumulo tabo idite aimano tanalo ma kunu awokalimina,

“Godo, tete bilibilinomolo epetapiate a:ma: mabuma:
a anakapuaema: waelena,
iyo, ibi ubila a dabirole sipi-goeogoeomu
kanakapuaema:!”

³⁷ Wiyasiya aimano Kawodawate a nilakapolo kawonomamo malagidiloena, ebema: ale ebedo me kuba tanalo bilibilinomo magumulo a wato kikopu kelaemalema:!

³⁸ Iyo, me tanalo na iyatawanomola, atamo a:e ikaeame tanalo ega:walo igilo ikaeame tanalo, ebe iyaiya tanalate aimano Kawodawano nilakapo magumune a a:kowagaimene. Nanitabola, Unu Duliyomolono nopopi, ega:walo Saitanakono elawo nopopi, ega:walo ebena kubakuba uliyana epetapi, iyo, kebe iyaiya

tanalate me tetelo demaimiona ega:walo walone tetelo demaimioma:na;
³⁹ ega:walo tobolo unulo da:pola:na, ega:walo damela magumulo da:pola:na, ega:walo opolo dowapata:lamena, me uliyana ega:walo inamabu bilibilinomo magumulo idi kapiyate a Godokono nilakapo magumune wagaima: modoboa; mabu ebe nilakapo tanalo ebete aimano Kawodawa Ya:su Kelisodo atamo nanitabonomolo iyalo ikaeamiya.

9

Godote Yu Epo Kowalubilinama: Iba:tamo Kebe Iyaiya Tanalo Dikalamiya

¹ Ebema: na Polote Kelisoko magumulo nani tabo gelo a:da: tabo kegita; iyo, naimano tepo magumuno mulo wokite Godokono Uliyanano elawamo naimano nanitabo tanalo ma kunu awokalimita,

² naimano kalima epono tanaloma: naimano tepo magumulo kawo temeteme tanalonomote olopoligoa: mibomibo tanalago netabokana.

³ Ebene naimano ubi ma kunu itana, gabote modobolo ditanamene, diyala, naimano Yu epono nanitabokobi midia: mabuma: na kapiyate Godokono dowa magumamo da:ba:nopegamo, ebema: Godote Kelisoko magumune na itamidante Ela Opamo eba ba:idilonelo, ebete wiyasiya ibino igilo ebo ka:mula:lalaemene.

⁴ Ibi Godote dopamo deka:la:mioliya ebe Isalaela epola, ebema: ebete ibi nilakapolo uwatete ebene gudima: eba midililo ebene kawo alonomo iba:tamo ebo awokalimiya,

ega:walo ebete ibi kowalubilinama: ibino ewoniatamo ebene wadewade nopo alomonaki, ebene ebene Totomu Tabono iyaiya tanalo atumu walo a:kikalamiya. Ebema: iba:godolo Godoko nanitabo amamate iyatawa tanalote bitana, ega:walo ebete ebene Bukalo ibino igilo ka:mula:lema: kebe iyaiya tanalo nanitabonomolo da:kiyawaonaki, ebe wadewade tabote iba:godolo atumu ba:ka:pola:na.

⁵ Ebene A:ibalayamako ega:walo kawokawo ewoni nabi epetapi, Yu epo ebe ebe dubuno walone gudila, ega:walo kalakala kawonomola, Kelisote ibi magumune opo lumagino apa:mo pawokaliya.

Nanitabola, Kelisoko ebe Godotela! Iyo, ebene elawo tanalote epetapi bilibilinomono elawo tanalo nodoilina, ebema: modobola epate uwomua: uwomua: tetelo ebe nemoionakoma:na! Taula!

Godote Yu Epo Kowalubilinama: Nani Tabo Da:kiyawaiya, Ebete Ebe Tabo Kadikamidaliya:

⁶ La:le naimano iyatulame tanalo wadenomamo nelawa:la:, nale Godokono tanaloma: ma kunu kegita:, ebe a:da: tabo kiyawaodawama: eda:na. Ao, ebete Yu epo uwomua: uwomua: tetelo kowalubilinama: nanitabonomolo da:kiyawaiya, ebe tabo ebete kadikamidaliya: wiyasiya ebe tabono nanitabo tanalote a nanitabokobi midipiagodolo emaigiya. Numa:la:, ebene umi magumulo piyate Yu epono kalimamo dawokalaonaka ibi bilibilinomate ebene Isalaela eponomoma: keda:ona:.

⁷ Iyo, katene apulo A:ibalayamakono walone gudima: deda:ona, ibi magumulo epetapiate Godokono nani gudima: keda:ona:. Me mabuma: Godote A:ibalayamatamo dopamo ma kunu giya, “A:imano gudi magumulo a:ma:le Aisa:keko kapiyagodone a:imano gudi bilibilinomo kulaema:ta.”

⁸ Me tabono magumu ma kunula, piyate kateneno ubi gabodo dawokalaoma:na:, iba:te Godokono gudinomoma: a:keda:oma:na:. Ao, piyate Godokono walubi tabonomodo dawokalaoma:na:, ebenu umi magumulo ibi kapiyate ebenu nani gudima: keda:oma:na:.

⁹ Ebe mabuma: Godote A:ibalayamako kowalubima: ebetamo nanitabonomolo ma kunu giya, “Na nani tetenomolo walo da:ka:pemo, ebe tetelo Selate dubu gudu kalaimene.”

¹⁰ Ebema: modobola la:le me tanalo idi atumu na:kemalagidilala:. A Yu epono ewono nabijiwi idi Aisa:kete Lebekagodolo dubu gudi netewa ulamiya, ebenu iba:te ebe kapiya ibino nabiwima: ka:minakiya.

¹¹⁻¹² Wiyasiya ebe nedewale guda:te wade tanalo idi ega:walo kuba tanalo idi osiyodiloa:no, iyo, iba:te ibino menokono tepo magumune awokalaoa:no, ebe tetelo Godote ebenu ubilo ibi magumulo kapiya gudunomo lawiya, ebete ebe gududo ebenu iyaiya ubi tanalo kosiyodilole-nama:. Ebema: ebete ebe tanalo kawokalima: Lebekatamo negiya, “Ekawi dubuno elawote kawonomoma: eba eda:nalo, naniwino iyaiya gudino tanebapiate ebetamo wiya: wokopima: beda:onama:na:.” Ebe tanalone a me tanalo

iyatawala, Godote ebenu ubi tanalo kapiyado ebenu nani gudi uwatenako, ibino osiyodilole tanalodoa:

¹³ Iyo, ebe tanalo kawokalima: Godokono Bukalo tabo idite ma kunu itana, “Na Ya:ikoboko nilakapolo eba malagidilonalo ebe ebo lawiyamo, wiyasiya na ebenu naniwi Isoko ubia:noma: ediyamo.”

¹⁴ Ebe mabuma: ale Godoko tuputupu tanalo osiyodilola:dawama: ba:kegelama:? Ao, mako woki ebe daedale wokila!

¹⁵ Godote ebenu tanalo kawokalima: Mosese-tamo tabo ma kunu giya,

“Na ebe Godotela,
 ebema: kebe tetelo na a:ka:tuwa: ubi diyatimo,
     ebe tetelo lumagi iditamo
     nilakapo kawokalimamo,
 ega:walo kebe tetelo naimano ubi ditanamene,
     na lumagi idi nilakapolo ebo kowalubi-
     mamo.”

¹⁶ Ebema: kawo tanalo kapiyanomo bitana, ebe tanalo ebe Godokono nilakapo tanalola. Iyo, lumagite a:ka:tuwa: ebenu ubi tanalodo ega:walo ebenu elawamo woko osiyodilo tanalodo wade tanalo idi Godogodone a:kelaemene, Godokono nilakapo kapiyado kelaemene!

¹⁷ Numa:la:, Godokono Bukalo ebete Kawo Elawodubu Pa:lokono wato kodakoda tanaloma: ebetamo ma kunu giya, “Nale a:ka:tuwa: a:ma: kawo elawodubuno gobebobamo iyatiamata, nale a:ma:godone naimano iyaiya ubi tanalo kosiyodilolema:. Iyo, nale a:ma:do naimano

elawo me opopiatamo eba awokalimilo, ibi bilibilinomate naimano amama mailo ebo kiy-atawaoma:na.”

¹⁸ Ebema: me tanalo nanitabonomola, Godote ebenu ubilo kapiya lumagitamo nilakapo eba awokalimilo, lumagi idino wato gito kodakodaimiya ebenu dowo tanalote ebetamo ka:pemaigama:.

Godokono Dowo Tanalo Ega:walo Ebenu Nilakapo Tanalo

¹⁹ Ebema: diyala, la: magumulo idite natamo tabo ma kunu da:begemene, “Godote a:ka:tuwa: wato kodakoda woki lumagi iditamo dikaemene, ebete ebe lumagino kuba osiyodilo mabuma: wiya keba kunu na:kikaemene? Ebete eba kunu dosiyodilomene, ebe tanalo tuputupu osiyodilo tanaloo:, mabu ebe a:ka:tuwa: ebenu ubilo wato kodakoda woki ebe lumagitamo ikame! Eiye, opo lumagigodolo elawo kitana: Godokono ubi tanalo odiyoboma:!”

²⁰ Na wiyasiya ebako tabo gedawatamo negemo, “Naimano namutudawa, a:ma: poteleka: a:ma: a:ka:tuwa: a:ma: kawoma: midilo Godokono ubi tanalago dapamineu:wita? Numa:, mulodawate ebenu ubilo kalili idi gebetamo dosiyodilomene, ebe tetelo kalilite ebetamo mako daedale woki tabo a:kegemene, ‘Na ubia:nola me lolamo okolitama: Mabu keleka: a:ma:le na ma kunu dosiyodilona:wa:?’

²¹ Eiye! Kalili osiyodiledawa ebe mulo iyatawadawala. Ebema: ebete ebenu ubilo kapiya gebetone kalili idi wade baeno woko kosiyodiloma: osiyodilote, ega:walo

kalili idi sosowano woko kosiyodiloma: da:kosiyodilomene, ebe tanalo ebe ebene tanalola. Idawate modoboa: ebe kuba wokodawama: gema:.”

²² Me uli tabote Godokono tanalo awokalimita. Ebete ebene ubilo me opo epo bilibilinomo gito osiyodiloliya, ibi magumulo epetapiate nanitabokobi midia:pima: eba eda:onalo ebete iba:godolo ebene elawo tanalo ega:walo dowo tanalo kawokalilaema:. Numa:la:, ebako epate iyalo olosiyodiloiya Godote ibino kuba osiyodilole mabuma: ibi ka:kubailaema:, wiyasiya tete geyageyanomolo ebete ibi kopoliyadigalena: mabu ebene kawo downomono awokalimi tanalote ibido katepana:

²³ Ega:walo Godote a nanitabokobi midipi ako-osiyodiloiya ebete ado ebene kawo alonomo kawokalima:, iyo, ebete iyalo tetelo ebene nilakapolo a wadekobi a:midia ale ebene kawo alonomono wadewade dogodogo tanalo ebe-godone ka:nuwatema:

²⁴ Ebema: nanitabola, Godote Yu epo ega:walo Yua:pi bilibilinomo magumulo piyate ebene gudima: keda:onama: deka:la:mioliya, a ebe ebe epola.

²⁵ Numa:la:, Godote Yua:pino tanalo kawokalima: ebene Bukalo ebene wokodawa Oseyagodone tabo ma kunu giya,

“Kebe epate naimano epoma:
keda:onamia:,
nale ibi naimano eponomoma:
keka:la:imamo,

ega:walo nale dopamo kebe gudu nilakapolo
 kemalagidilonamia;
 nale wiyasiya ebe naimano wade gudunomoma:
 kegemamo.

²⁶ Ebema: na Godote dopamo
 kebe opo epo kanaliyamo,
 ‘La: naimano epoa;’
 me tetelo ibino oponomolo
 epetapiate iba:tamo kegelama:na;
 ‘Uwomua: uwomua: tetelo digilonamene,
 la:le ebe Kawodawa Godokono gudima:
 eda:onamata.’ ”

²⁷ Ebene Godote ebena Bukalo me elawo
 tabonomo Aisayagodone ma kunu gena,

“Isalaela epono ka:la:miole uwomu
 ebe kewa: kolomono wiyo keba kunula:ka;
 iba:te bilibilinomoma: eba kunu eba eda:onalo,
 wiyasiya ibi magumune nale
 kapiyakapiyanomo uwatete
 ibino igilo ka:mula:lelaemamo.

²⁸ Mabu tete gawagawalo na:pe,
 na Kawodawate me opo epono tanalo
 eba anagilamelelamelelo,
 ibi bilibilinomatamo modobo wiyanomo
 ebo kikalamolemamo.”

²⁹ Iyo, me tabo awokalimia:no, Aisayate
 dopamo Godokono Bukalo tabo idi ma kunu
 kegiya,

“Elawo Kawodawanomote ebena nilakapo

atamo kela:mo awokalimia:notaleka;
 aimano kuba osiyodilole mabuma:
 ebete a opoliyaenomo bopoliyaena;
 iyo, ebete Sodomu duliyoumolo ega:walo Gomola
 duliyoumolo epo
 keba kunu kanakapulamiyale,
 ebete a eba kunu ba:kubaiamena:.”

*Yu Epate Tuputupupima: Eda:o Gabodo Agowa
 Dukamidaoliya*

³⁰ Ebema: me iyatulame tanalono kawo magumunomo ma kunula. Kebe tetelo Yua:piate Godokono tuputupupima: eda:o gabo wadia:no, ebe tetelo wiyasiya Godote ibi uwatete ibino nanitabokobi midi tanalodo ibi tuputupupima: ebo midiliya.

³¹ Wiyasiya Godote dopamo deka:la:mioliya ebe Yu epate Mosekono Totomu Tabo bilibilinomo magumulo elawo ikalame totomu idi kawonomamo nipo wadiya, iba:te ebe totomu tabamo tudila:o tanalodo tuputupupima: keda:onama:

³² Mabu keleka: iba:te kumiya:? Mabu iba:te nanitabokobi midi gabodo kowadiya;, iba:te wiyasiya kebe tanalo ibino elawamo kosiyodilole-nakiye ebe tanalo kawo tanalomoma: eba gelalo, iba:te tuputupupima: eda:oma: Godokono nokolalo agowa gito nukamidaoliya.

³³ Ebe mabuma: Godote ebeno Bukalo Kelisokono tanaloma: tabo ma kunu gena,

“Numa:la; nale Isalaela epono Sayono opamo*
 agowa ukamidaoleno nokola iyatiyamo,
 iyo, ebe nokola ebe nale iba:tamo dapalibiyamo
 ebe Wade Wokodawala.
 Ebema: ibi epetapiate ebe nokolalo agowa ukami-
 daolete
 ebo ka:na:gudima:na;
 wiyasiya piyate naimano Wokodawa
 nanitabokobi da:midima:na;
 iba:te ilipo walo a:kiyatawaonakoma:na.”

10

Yu Epate Godokono Igilo Mula: Gabo Keba Kunu Kanaetoamidiye

¹ Naimano nanitabokobi midipi ekakiala;
 naimano Yu epate igilo mula: tanalo
 kelaema: nale ebe tanalo tepo magumulo
 kawonomamo eba malagidilolo Godoko ebema:
 toweomenakomo.

² Na ibino tanaloma: nani tabonomo la:tamo
 ma kunu kiyawaimo, iba:te ibino tanalo bili-
 bilinomo Godotamo eba osiyodilolenalo ebo
 malagidilonaka ebete iba:tamo kekalakalamene,
 wiyasiya ibi iyatawa: iba:te ebena nanitabo gabo
 iyalo danaetoamidiya.

³ Iyo, Godote epo ebena tuputupupima: kebe ga-
 bodo ka:midilinale, Yu epate ebe gabodo tolaema:
 ubia:noma: eba eda:olo, ebema: iba:te Godokono
 ubi tanalamo tudila:oa:no ibi a:ka:tuwa: ibino
 woki idi gabonomoma: ebo geliya,

---

* **9:33:** Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: niyatawa, Isalaela epono opono mailo idi ebe Sayonola.

⁴ ebe gabo ebe Godote ibino ewoniatamo Mosesedo dikalamiya ebe Totomu Tabamo tudila:o gabola. La: wiyasiya numa:la:, Kelisokono woko magumulo ebete ebe tagala gabo odiyobiya, ebema: me tetelo ebeno oli gabo kapiyanomote itana, iyo, piyate ebe nanitabokobi da:midina Godote ibi bilibilinomo ebeno tuputupupima: midilite, iba:te igilo mula: tanalo ebo kelaema:na:.

Ya:suko Ka:mi Magumulo Lumagite Igilo Mula: Tanalo Kelaemene

⁵ Ebema: Godote lumagi idi ebeno Totomu Tabamo tuduwata tanalodo tuputupudawama: deka:imene, Mosesete ebe tanalo Godokono Bukalo ma kunu awokalimiya, “Potele Godokono Totomu tabo bilibilinomamo da:tuduwatanako idi kapiya adikanalea:no, Godote ebe tuputupudawama: ka:mite nanitabo igilo ebetamo ebo kikaemene.” Wiyasiya numa:la:, a opo duliyo-molo epo niyanyala mabu a magumulo ebako lumagite ka:luta:.

⁶ Wiyasiya Godote kebe lumagi ebeno nanitabokobi midi tanalodo tuputupudawama: deka:imene, ebete ebako dawano tanaloma: ebeno Bukamo iyaiya tabo epetapi akakuloliya. Iyo, ebeno Bukalo dopo tabote ma kunu gena, “Opo lumagi, a:ma: mako tabo tepo magumulo akogeala:, ‘Naimano nanitabo igilo ka:nelaema:, Unu Duliyo-molamo potele na:ka:nodolomene?’ ” Eiyee! Me tabo ebe daedale woki tabola, mabu nanitabokobi mididawa iyatawala Kelisote Unu Duliyo-molone me opamo iyalo a:piwisigiya!

⁷ Ega:walo atu Buka tabote walo ma kunu kegena, “Opo lumagi, a:ma: atumu daedale tabo idi ma kunu akogeala:, ‘Naimano nanitabo igilo ka:nelaema:, a:elao epono opamo potele na:ka:niwisigamene?’ ” Nanitabokobi mididawa, a:ma: numa:, Kelisote ebamo iyalo niwisigate a:e magumune atamo walo ebo kemaigiya!

⁸ Ebema: Godokono Bukalo tabo idite nanitabokobi mididawano tanaloma: ma kunu itana, “Naimano igilo tabote iyalo pemaigate a:ma: niyakabonomolo bitana, iyo, a:imano tepo magumulo eba itanalo ebo kiyawaonakota.” Nanitabola, epate Ya:suko nanitabokobi ka:midima: ale iba:tamo da:kiyawaonakoma:, me ebe Wade Tabola.

⁹ Ebema: Godote Ya:suko a:e magumune dadipatiya, kebe lumagite ebe tanalo ebena tepo magumulo nanitabokobi eba midinalo, Ya:sute Kawodawama: deda:na ebe tanalo ebena tabamo dawokalimene, Godote ebe lumagino igilo ka:mula:emene.

¹⁰ Nanitabola, ale nanitabokobi da:midinama:, Godote a tuputupupima: ebema: ka:mina, ega:walo ale aimano nanitabokobi midi tanalo tabamo dawokaliminakoma:, Godote ebe gabodo aimano igilo ebo mula:leamenako.

¹¹ Ebema: Godokono Bukalo tabo idite ma kunu itana, “Piyate ebe nanitabokobi da:midima:na:, ibi bilibilinomate ilipo walo a:kiyatawaonakoma:na:.”

¹² Numa:la:, Godote me tabamo epo bilibili-nomono tanaloma: gena, mabu ebena osiyodilo magumulo ebete Yu epo ega:walo Yua:pi atu

gabodo uwatete kapiya epoma: ebo midiliya. Iyo, Kawodawa Ya:suko ebe ibi bilibilinomono kapiya Kawodawala, ebema: ibi bilibilinomo magumulo piyate ebenu mailo deka:ima:na:, ebete ibi bilibilinomatamo wadewade dogodogo tanalo kawonomamo kikalaemene.

¹³ Nanitabola, Godote ebenu Bukalo tabo idi walo ma kunu kegena, “Piyate Kawodawano walubi tanalo laema: ebenu mailo deka:ima:na:, Godote ibi bilibilinomono igilo nanitabonomolo ka:mula:lalaemene.”

Yu Epate Godokono Wade Tabo Olowite Ubia:noma: Deda:iya

¹⁴ Ebema: modobola la: me tanalo nemalagidilala:. Epate Kawodawa Ya:suko nanitabokobi midia:no, iba:te ebe keba kunu na:keka:ima:na: ebete ibino igilo ka:mula:lalaema:? Ega:walo iba:te ebenu tanalo olowioa:no ebe nanitabokobi keba kunu na:ka:midima:na:? Ega:walo epetapiate ebenu Wade Tabo iba:tamo kiyawaoa:no, iba:te keba kunu na:kolowioma:na:?

¹⁵ Ega:walo Godote wokopi ebenu elawago alibolea:no iba:te Wade Tabo keba kunu na:ka:nikiyawaoma:na:? Numa:la:, ebe tanalo awokalima: ebenu Bukalo tabo idite ma kunu itana, “Olalati magumulo dilukuliona, piyate ebako epo kowalubilima: Wade Tabo dadaema:na:, ebe wokopino pelame tanalo beda: wade tanalonomola:ka:!”

¹⁶ Wiyasiya Ya:sukono Wade Tabote Yu epatamo da:pemaigiya, ibi epetapi bilibilinomate ubia:noma: eda:iya. Ebema: tete idilo Godokono woki awokalimidawa Aisayate ebe naniya, “O Kawodawa, a a:imano

wokopiate tabo da:kiyawaonakoma: epate wiyasiya kolowionakoa:, ibi magumulo kapiyakapiyanomate nanitabokobi midinaka!”

¹⁷ Me tanalo nanitabola, epono nanitabokobi midi tanalote Kelisokono Wade Tabo olowio tanalodo maiganako, ega:walo Kelisokono tabo awokalimi tanalodo iba:te ebo olowionaka.

¹⁸ Ebema: nanitabola, Yu epate Kelisokono tabo ibino galonomamo eba kunu olowiya wiyasiya kelawiya:, iyo, Godokono Bukalo tabo idite ibino olowio tanalo ma kunu awokalimina,

“Godote wagilimi mabu tetelo dosiyodiloliya,
 ebe inamabuate ebena tanaloma: tabo eba
 kiyawaonalo,
 ebe tabote me opo kawonomamo gito tiya.
 Ebema: mulu oponomolo dilukuliona,
 ebe epate ebena tabono iyaiya tanalo
 wadenomamo iyalo olowiya.”

¹⁹ Ebema: na Polote naimano leta tabo olowiopi la: analemata, la: ma kunu kemalagidilawitama, Isalaela opolo dilukuliona Godokono tabote ebe Yu epatamo ka:pemaigiya:? Ao, iba:te nanitabonomolo olowiote wiyasiya kelawiya:, mabu ibino nanitabokobi midia: tanalo pemaiga:no, dopamo Mosesete ebe tanalo Godokono Bukalo ma kunu awokalimiya,

“Godote nege,
 ‘La: Yu epate kebe epo wadewade epoa:ma:
 degelawenama,
 nale la:imano gobebobo ebe Yua:piatamo
 dikalaemo,

la: ebema: ka:dowaomamota.
 Iyo, dopamo daedale woki magumulo dilukulion-
 amiya,
 nale la:imano iyaiya iyatawa tanalo iba:tamo
 dikalaemo,
 ebe mabuma: la: tepo magumulo
 iba:tamo elanomoma: keda:omamota.’ ”

²⁰ Ega:walo tete idilo Aisayate tolea:no Godokono
 Bukalo Yua:pino tanalo walo nakawokalimiya,

“Godote nege,
 ‘Na wadinia:piate na unamiya,
 iyo, nale pema: piyate na ka:toweonamia;,
 wiyasiya na iba:tamo nilakapolo
 a:pemaigiyamo.’ ”

²¹ Ebete wiyasiya Isalaela epono tanaloma: ma
 kunu kegiya,

“Nale ibino igilo ka:mula:lelaema;
 tete geyageyanomolo naimano koto
 iba:tamo uwamidalete dutinaimo,
 wiyasiya iba:te naimano tabamo tudila:oa:no
 wato kodakoda-ibinomoma: eda:onamiya.”

11

*Yu Epate Godoko Ubia:noma: Eba Eda:onalo
 Ebete Wiyasiya Ibi Ubia:noma: Keda:na:*

¹ Ebema: nale la: analemata, la:imano woki ma
 kunu kitanale, Godote ebenu Yu epono tanaloma:
 woki iyakobi midite iba:tamo ubia:noma: ebo
 kedyale? Ao, eba kunua:. Nanitabola, ibi epetapi

bilibilinomate Kelisoko nanitabokobi ka:midina:, wiyasiya numa:la:, me atu tetelo kapiyakapiya epo epetapiate ebe nanitabolo lawiya. Ma kunu na atumu Yu lumagima: eba keda:nalo wiyasiya nanitabokobi na:midinamo, iyo, A:ibalayamako ebe naimano ewono nabiwila, ega:walo na Isalaela epono Beniyaminakono gu magumune awokaliyamo.

² Ebema: nanitabola, Godote me opo wagilimia: tetelo piyate ebeno gudima: keda:onama: ebeno pukala iba:tamo dalomolamiya, me tetelo ebete ebe Isalaela epo ubia:noma: keda:na:. La: iy-atawalata, Godokono Bukalo tabo idite keba kunu kitanale, iyo, Godote Isalaela epatamo kuba wiya ikalaema: Elayate ebe eba toweomelo tabo ma kunu giya,

³ “O Kawodawa, Isalaela epono kuba osiyodilole tanalo kawokawonomola. Iba:te a:ma: waidilono nokolamo osiyodilole patapata kubailamete a:imano woki awokalimipi bilibilinomo ebo anakapulamiya, ebema: ibi magumulo na kapiyate eba igilonalo iba:te atumu na anaka-punaema: kowagelena!”

⁴ Ebene Godote Elayakono tabo eba wiyalo negiya, “Naimano Isalaela epo magumulo a:ma: kapiyate nanitabokobi midi magumulo kokoliawena:. Nanitabola, ibi epetapi miliya:ni epo bilibilinomate na iyalo atepanete a:da: elemasigi ida:da:li Ba:iliko ibino godoma: ka:minaka, wiyasiya Ba:iliko amamatea:pi epetapi sebeni taoseni epate ba:pola:na, iba:te na amamanatene-naka. Numa:, ebe nanitabokobi midipino uwomu bilibilia:, wiyasiya nale ibi wadenomamo aniku-

lamenamo.”

⁵ Ebema: Elayako tetelo dopamo demaigiya, me tetelo ebe atu tanalote kemaigiya, Yu epo epetapi bilibilinomate Godoko ubia:noma: eba eda:onalo, wiyasiya ibi magumulo ebete ebenu nilakapo tanalodo kapiyakapiyanomo uwatiya.

⁶ Nanitabola, Godote ibi ibino wadewade osiyodilole tanalodo kuwatiya:, ao, ebete ibi ebenu nilakapo tanalodo gito uwatiya. Numa:la:, me opolo woko namutupiate wade wiya wadewade wokopiatamo eba ikalamenalo wiyasiya kuba wiya kubakubapiatamo ikalamenaka, wiyasiya Godokono tanalo eba kunua:, ebete ebenu wade tanalo a kuba osiyodilolepi bilibilinomatamo gito eba ikaeamenalo ebenu nilakapo tanalonomo ma kunu awokaliminako.

⁷ Ebema: me tanalono magumu keba kunula:ka:? Nanitabola, Isalaela epate ibi a:ka:tuwa: ibino elawamo Godogodone wade tanalo laema: eba wagelenalo wiyasiya iba:te gabo nipo wadiya. Ebene ibi magumulo Godote kebe epo ebenu gudima: keda:onama: dopamo deka:la:mioliya, ebe kapiyakapiyanomate nanitabo tanalo eba lawelo, wiyasiya Godote Yu epo epetapi bilibilinomono galo gito mopirolelamiya iba:te ebenu tabo olowiokapoma:.

⁸ Iyo, ebenu Bukalo tabo idite ibino tanalo ma kunu awokalimina,

“Godote iba:tamo u lao tanalo ikalamiya,
 ebema: iyalo tetene wagilimite me teta:mo
 pemaiga,

iba:te ibino balida:mo Godokono nanitabo tanalo
kuminakia;
ega:walo iba:te ibino galamo ebeno tabo
kolowionakia.”

⁹ Ega:walo tete idilo Da:ibidite Godokono
Bukalo Yu epono tanaloma: tabo ma kunu kegiya,

“Iba:te woki bilibilia:no soliyomu bae eba nau-
talo,
modobola Godote ibino kuba wiya
iba:tamo nikalaemene,
iyo, iba:te ebeno gubi magumamo eba nigudilo,
kubanomamo ebo na:nela:wa:oma:na:.”

¹⁰ Ebene ibino balidi netamiolaemene,
iba:te ebeno wade tanalo umikapoma;
ega:walo mibomibo tanalo magumulo eba
ilukulionalo,
modobola iba:te kawokawo temetema:go
nowapata:lamenama:na:.”

*Godokono Igilo Mula: Tanalote Yua:piatamo
Da:piya*

¹¹ Ebema: nale la: tanalo idima: kanalemata.
La:imano woki ma kunu kitanale, Yu
epate nanitabokobi midi magumulo agowa
da:nukamidaoliya, Godote ebe mabuma: ibi
ginima:mo gito kilateliya: iba:te uwomua:
uwomua: tetelo ebegodone mulunomolo
ka:pola:nama:? Ao, eba kunua:! Numa:la:
Yu epono ele gabo odidi tanalodo Godokono
igilo mula: tanalote Yua:piatamo piya. Ebema:
Yu epate ebe mulupino nanitabo kalakala
tanalo duima:na:, diyala, iba:te ebe tanaloma:

dowatepaote Godotamo da:bolobila:oma:na:,
ebene ibino kalakala atumu ebegodone
ka:kelaema:na:.

¹² Nanitabola, kebe tetelo Isalaela epate
nanitabo gabo datepiya, iyaiya opo epetapino
epate gabo ebo umiya Godogodone wadewade
tanalo kuwatema:. Iyo, Yu epono nanitabokobi
midia: tanalone iba:te kebe tanalo katutulateliye,
Yua:piate ebe atu tanalo gito uwatiya, ebema:
ibino kalakala tanalote me tetelo kawonomoma:
eda:na. Wiyasiya Yu epate ibino igilo mula:
tanalo atumu da:kelaema:na:, aimano kalakala
beda: kawonomola:ka: mabu a nanitabokobi
midipino walogabo apuno kalakalate me teteno
kalakala ka:nodolimene!

¹³ Ebema: na Polote me tabo idi la: Yua:piatamo
gemo, nanitabola, Godokono alibolepi magumulo
ebete na la: mabuma: elaweniya. Ebe woko osiy-
odilo tanaloma: nagodolo kawo kalakalanomote
itana,

¹⁴ mabu naimano Yu eponomate la:
Yua:pino igilo mula:no nanitabo kalakala
dumilametamene, diyala, iba:te ebe tanaloma:
dowatepaote Godotamo da:boloba:la:oma:na:,
ebene ibino kalakala tanalo ebegodone atumu
ka:kelaema:na:. Ebema: kalakala kawonomola,
nale woko Yua:piatamo eba osiyodilonalo, ebe
atu woko magumulo gabote da:bitanamene Yu
epono igilo mula: tanalote iba:tamo naimano
woko magumudo ka:pema:.

¹⁵ Numa:la:, Godote Yu epo iyabaiamo eba alo-
matepalo, wiyasiya me opo epono Yua:pino wade
tetete ebo pemaigiya iba:te Godago wadewade
namutupima: walo ka:keda:oma:. Ebema: walone

tetelo Godote ebeno Yu epo walo da:kuwatemene, kalakala beda: kawonomola:ka:, mabu piyate me tetelo da:elaona iba:te igilamo kemaimioma:na:!

¹⁶ Numa:la:, kebe tetelo lumagite palowa bae apu talenama: midite Godotamo dikaemene, ebe tetelo ebe bae umomonomote Godokonoma: keda:mene. Ega:walo lumagi idite wade da:imi kewa talenama: midite Godotamo dikaemene, ebe kewano ape kawonomote ebeno katomo ega:walo dolodolago Godokono talena inam-abuma: keda:mene.

¹⁷ Ebema: la: me uli tabo idi nemalagidilala: Idawate wade olibi da:imi kewa ebeno moto niyakabamo gito amiya. Ebene ebete ebe kewano katomo epetapi otolete, tumulo da:eni ebe olibi da:imi kewa iditamo tote katomo kapiya nitami-date, walo ka:pete tumu kewano katomo dopo kewano apa:mo gito pa:mogiya, iba:te atu igilago eba pola:nalo wadewade da:ima:te kapimiya ka:nolonakoma:. Ebema: la: Yua:piate Godoko nanitabokobi da:mida:wenama, la:imano tanalo ebe eba kunula. Godote la: nilakapolo uwate-tate Yu epono igilo mabuamo a:pemoga:liyata, la:le iba:go kapimiya ebeno wadewade tanalo kalakalago kuwata:wenakoma:.

¹⁸ Wiyasiya la: nanisiwale! Godote la:tamo gobebobo ikalaema: gelo Yu epo epetapino katomo gito dotoliya, la: a:ka:tuwa: ibino olalati tanaloma: akoamamala:. Eiye! La: katomonomolata, la: kewano nanitabo igilo mabua:! Kewano dolodolote la: katomotamo igilo ikalame-nata, wiyasiya la:le dolodolotamo wade tanalo idi kikalama:wena:.

¹⁹ Ebema: diyala, la: magumulo idite naimano

tabo eba wiyalo ma kunu da:be gemene,
 “Kalakala kawonomola, gobebobo natamo
 ikaname mabuma: Godote Yu epo epetapino
 katomo gito otoliya.”

²⁰ Ebema: nale ebe lumagitamo kowaimamo,
 “A:imano tabo nanitabola, wiyasiya a:ma:
 nanisiwale! A:ma: Godoko tolemelo a:ma:
 a:ka:tuwa: akoamamata:la:, mabu piyate dopamo
 nanitabokobi midia:noma: deda:onamiya
 ebete ibi gito otoliya, ebene a:ma: a:imano
 nanitabokobi midi tanalo kapiyado ibino
 gobebobolo utitata.

²¹ Nanitabola, dopamo Godote katomo
 epetapi ibino nanitabokobi midia: mabuma:
 ka:wokololamiya:, ebema: a:ma: nanitabokobi
 midia:noma: deda:emene, ebete a:ma: atumu gito
 ka:kitamidama:ta!”

²² Ebema: la: Yua:pi nanitabokobi midipiala:
 modobola la: Godokono kawo nilakaponomo
 ega:walo ebena kawo elawonomo me netewa
 tanalo nemalagidilolenala:. Piyate kuba
 osiyodilole magumamo da:na:gudiya ebete
 iba:tamo kawonomamo eba elawonalo, wiyasiya
 la:tamo ebena nilakapo awokalimina, iyo, kebe
 tetelo la:le ebena nilakapo magumune gudia:no
 ebe nilakapote la: mabuma: a:kolopoligonamene.
 Wiyasiya la:le kubakubapino tanalo eba
 waloma:talo atumu da:ka:niguda:ema, la:
 nanisiwale! Ebe tetelo Godote la: atumu gito
 ka:kotolema:ta!

²³ Ega:walo kebe tetelo Yu epate kuba
 magumune maimiote Kelisoko nanitabokobi
 da:midima:na:, ebe tetelo Godote ebe katomo

walo kuwatete ebenu olibi da:imi kewano igilo mabuamo ka:ka:moga:lemene, mabu ebegodolo elawo bitana ebe nilakapo tanalo kosiyodiloma:.

²⁴ Ebema: numa:la:, Godote la: Yua:pino katomo ebenu olibi da:imi kewano moga:lema: kodakodadopola, mabu la: tumu da:imi kewano katomolata. Wiyasiya ebete ebenu Yu epono katomo walo da:ka:moga:lemene, ebe tanalo ebete osiyodiloma: kodakoda: mabu ebe katomo ebe atu kewane iyalo dotoliya ebe katomola, iyo, ebe kewano mabu ebe ibino igilo mabunomola.

Walone Tetelo Isalaela Epo Bilibilinomate Ibino Igilo Mula: Tanalo Kelaema:na:

²⁵ Naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, Godote walone tetelo kosiyodiloma: dopamo dowaminiya, nale ebe tanalo la:tamo kawokalimamo, la:le la:imano igilo mula: tanalo lawe mabuma: amamaokapoma:. Ebe tanalo ma kunula, Isalaela epono wato kodakoda tanalote uwomua: tetelo a:kitanamene, ao, Yua:pi magumulo piyate nanitabokobi da:midima:na: ibi bilibilinomate Godotamo dopamo pelamete, ebenu Yu epate atumu walone ka:ka:pelaema:na:.

²⁶⁻²⁷ Ebema: nanitabola, ebe tetelo Isalaela epo bilibilinomate ibino igilo mula: tanalo kelaema:na:, mabu Godokono Bukalo tabo idite ma kunu gena,

“Na Godote ibino kuba osiyodilole tanalo iyabaiamo dowatalaemo,
ebe tetelo nale naimano oli nopo iyatite
iba:tamo ma kunu kawokalimamo,

Ya:ikobokono walone gudino Igilo
 Mula:lamedawate
 Isalaela opolo demaigamene,*
 ebete ibino Godoko ololoa: tanalo
 iba:godone uwatelamete
 iyabaiamo gito kalomolaemene.”

²⁸ Ebema: Godote ebenu ubi ma kunu iyatiya, Yu epate ebenu Wade Tabo laema: ubia:noma: eda:ote, ebete iba:go gowelaodawama: eba eda:nalo ibino ubia: tanalodo igilo mula: gigiyu la: Yua:piatamo ka:iyamidalametama:. Wiyasiya numa:la:, ebete ibi nanitabolo kalibulateliya:, ao, ebete ibino ewoni nabi nilakapolo iyalo duwatiya, ebema: ebe tanalo dodomatia:no ebete ebe nanitabokobi midipino tanaloma: ibino walone gudi uwomua: tetelo nilakapolo atumu ba:kemalagidilolenamene.

²⁹ Nanitabola, Godote dopamo kebe wade-wade tanalo epatamo kikalamiyale, ebete woki iyakobi midite walo a:kuwatemene, ega:walo ebete dopamo kebe epo nilakapolo kuwatiyale, ebete walone tetelo ibi ubia:noma: eda:te gito a:ka:miyapamene.

³⁰ Ebema: numa:la:, dopamo tetelo Godote ebenu nilakapo Yu epatamo eba awokaliminalo, ebe tetelo la: Yua:piate ebetamo ka:tudila:wenamia:, wiyasiya me tetelo la: Yua:piate ibino tudila:oa: tanalodo nilakapo Godogodone nelawenamata.

---

* **11:26-27:** Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: niyatawa, Isalaela epono opono mailo idi ebe Sayonola.

31 Ega:walo Godokono nilakapo la:tamo awokalimi mabuma: Yu epate tete da:pesolo ibino tudila:oa: tanalo magumulo ilukula:tepate, ebene walone tetelo ibi atumu ebegodone nilakapo walo ka:kelaema:na:

32 Iyo, nanitabola, Godote me opo epo bilibilinomatamo tete ikalamiya iba:te kuba osiyodilole tanalono matuomeo magumulo kilukula:tepama:, mabu ebe ubila ibi bilibilinomate ebe temetema:go eba kunu eba ilukulinalo ebete iba:tamo ebene nilakapo ebo kawokalima:

Polote Godoko Amamatema: Tabo Dadipatiya

33 Ebema: Godokono nilakapo tanalo ega:walo ebene mulo tanalo ega:walo ebene iyatawa tanalo beda: kawokawonomola:ka:!

Ebene osiyodilole tanalono magumu nanitabolo uwatema:

lumagi idite a:ka:modobomene,
iyo, ebene tuputupu gabono mabu
idawate a:kiyatawamene!

34 Dopamo wagilimi mabune lumagi idite
Kawodawa Godokono tepo magumuno woki
nanitabolo kelawenakia,
ega:walo idawate ebe oli tanalo
iyatuima: ka:modobonakia:!

35 Ega:walo nanitabola,
Godogodolo modoboa: tanalo kapiya idi ki-
tana:,
ebema: ebete opo lumagigodone
walubi tanalo idi nanitabolo kelawenakoa:,

ebete ebe lumagitamo walo ebema:
ka:wiwala!

³⁶ Ebe nanitabola, Godote ebena elawamo
inamabu bilibilinomo osiyodiloliya,
ebene ibi bilibilinomate ebe kowalogonama:
ebeno igilo magumulo pola:na,
ebema: modobola uwomua: uwomua: tetelo
amama tanalote ebegodolo nitanamene!
Me tabo nanitabonomola, taula!

12

Nanitabokobi Midipiate Ibino Igilo Godotamo Ikameo Tanalo

¹ Naimano nanitabokobi midipi ekakiala;
Godote ebena nilakapo kawonomo atamo keba
kunu kawokalimiyale, nale la: ebe tanalo me
leta magumulo wadenomamo iyatulaemata.
Ebe mabuma: nale la: toweolaemata, la:le
la:imano ilukuli magumulo la:imano igilo
ebetamo nanitabonomolo nikameonala;, epo
epetapiate ebetamo kalimagono inamabu keba
kunu kikameonake eba kunu. Iyo, la:le Godoko
kekalakalaima:wenama: modobola ebena woko
osiyodilo tanaloma: la:imano igilo talenama:
na:midilinakiyala;, ebena me gabodo la:le ebe
wade tuputupu wokiago bamamatenakomata.

² Ebema: me opolo dilukuliona ebe
nanitabokobi midia:pino osiyodilole tanalodo
ibi akoibamilatela:la;, la: wiyasiya Godotamo
gobebobo nikamenala: ebete la:imano tepo
magumuno woki oliolinoma: ka:midilinama;,
ebene Godote keba tanalo wadewadenonomoma:
kegenale, la: ebe iyaiya tanalo wadenomamo

kiyatawaomamota la:le ebeno ubi tanalamo ka:tudila:wenama.

³ Ebema: nale Godokono woko kosiyodilonama: ebete kebe iyanomo elawo natamo nilakapolo kikanamiyale, nale ebe tanalamo la: bilibilinomo ma kunu analemata, amama magumulo la: a:ka:tuwa: la: kawokawopima: akomidila:la:. Wiyasiya Godote la:imano nanitabokobi midi tanalodo la:tamo kebakobako iyaiya elawo dikalamoletiyala, modobola la: ebe tanalo tuputupu wokiago nemalagidilolenala:, mabu la: eba kunu nanitabolo kiyatawaomamota la:le ebetamo kebe iyaiya woko modobolo kosiyodilawenama.

⁴ Ebema: modobola a bilibilinomate lumagino apeno tanalo eba malagidilolo uli tabo idi ma kunu kuimalema:, lumagino ape ebe kapiyala wiyasiya ebeno iyaiya woko osiyodilole tanalo ba:pola:mena.

⁵ Eba kunu a nanitabokobi midipiate Kelisoko magumulo kapiya apema: eba eda:nalo aimano iyaiya woko kapimiya bosiyodilolenama:. Ega:walo me tanalo idila, lumagino apeno moga:lamole tanalate ibino iyaiya bailo modobolo da:pola:nama:na: ibino woko osiyodilo tanalate wadenomamo ka:pola:nama:na:, wiyasiya apeno iyaiya apu magumulo idi kapiyate ape kawone ditamidamene ebe a:ka:tuwa: woko osiyodiloma: a:ka:modobomene.

⁶ Nanitabola, Godote nilakapolo a bilibilino-matamo iyaiya elawo ikaeamoiya ale ebeno woko kapimiya kosiyodilonama:. Ebema: nanitabokobi mididawa, Godote a:ma:tamo iyanomo elawo

dikametiayala ebenu woki nanitabonomolo kawokalima:wenama;, modobola a:ma:godolo ditana ebe nanitabokobi midi tanalago a:ma:le ebenu woki nawokaliminakiye.

⁷ Ega:walo ebete a:ma:tamo iyanomo elawo dikametiayala epono osiyodilole magumulo ibi kowalubila:wenama;, modobola a:ma:le ibi nowalubilinakiye. Ega:walo ebete a:ma:tamo iyanomo elawo dikametiayala ebenu Buka apuapuno tabo kiyatulama:wenama;, modobola a:ma:le epo niyatulamenakiye.

⁸ Ega:walo ebete a:ma:tamo iyanomo elawo dikametiayala epono tepo magumuno temeteme magumulo ibi gelebadikobi ka:midiola:wenama;, modobola a:ma:le ibi gelebadikobi na:midiolenakiye. Ega:walo ebete a:ma:tamo iyanomo elawo dikametiayala nigologolopiatamo mani ega:walo inamabu kikalamola:wenama;, modobola a:ma: iba:tamo kawonomamo nikalamolenakiye. Ega:walo ebete a:ma:tamo iyanomo elawo dikametiayala epono watodawama: keda:wenama;, modobola a:ma: wade wokinomodo ibi nemagatalenakiye. Ega:walo ebete a:ma:tamo iyanomo elawo dikametiayala ebenu nilakapo epetapiatamo kawokalima:wenama;, modobola a:ma: ebe nilakapo iba:tamo kalakalago nawokaliminakiye.

Epo Nilakapolo Malagidilole Tanalo

⁹ Ebema: modobola la: nanitabokobi midipiate lumagi kapiya idi masigia:no epo epetapi bilibilinomatamo nilakapo nawokaliminakiyala;

ega:walo kuba osiyodilole tanaloma: kawono-mamo ubia:noma: eba eda:onalalo wade osiyodilo tanalo kodakodalo natila:niyala:.

¹⁰ Nanitabola, la: Kelisoko magumulo kapiya alailaema: eda:onamata, ebema: la: magumulo epetapiate epetapi nilakapolo eba malagidilole-nalo, la: a:ka:tuwa: la: opamo alomolo la:imano woki magumulo epetapi unamo nowadipalatele-nakiyala:.

¹¹ Ega:walo la: damolama: eda:oa:no Kawodawa Ya:sukono woko la:imano tepo magumuno elawo kawonomago nosiyodilonala:.

¹² Iyo, ebena pe tanaloma: olowiolo eba ilukulinalo nekalakalaonala:, ega:walo temeteme tanalate la:tamo demaimioma:na:, la:imano nanitabokobi midi magumulo kodakodalo eba lamota:onalalo la: Godago tabo gela akoatepanala:.

¹³ Ebene ebena epo magumulo piyate mod-ooa:noma: deda:ona, modobola la:le ibi nowalubilinakiyala:, ega:walo kapela epo atumu eba walubililo bae ega:walo lao bai iba:tamo nikalam-olenakiyala:.

¹⁴ Ega:walo piyate Kelisoko mabuma: la:tamo temeteme dikalametana, modobola la: Godoko na:toweomenakiyala: ebete ibi wadenomamo kowalubilinama:, wiyasiya la:le ebe akoanala: ebete ibi gito ka:kubailaema:.

¹⁵ Ebene piyate kalakala magumulo dilukulina modobola la: iba:go kapimiya nekalakalaonala:, ega:walo piyate temeteme magumulo dilukuliona modobola la: iba:go kapimiya niiminala:.

¹⁶ Ma kunu la: bilibilinomate kapimiya milolo

eba ilukulinalo la: a:ka:tuwa: la: akowalogole-nakala:, iyo, la: wato kawokawoma: eda:oa:no kawokawo mailoa: epago namutupima: neda:iyala:.

¹⁷ Ebema: lumagi idite a:ma:tamo kuba dosiy-odilomene ebena kubama: akowiyala:, wiyasiya epo bilibilinomate wadenoma: degelanaka ebako wade tanalo kapiyate ebetamo nosiyodiliye.

¹⁸ Ega:walo kebe tetelo epate a:ma: odiy-oboana: no iba:go milolo kilukula:wenama:, mod-obola a:ma: ibi bilibilinomago kapimiya eba kunu nilukuliniyala:.

¹⁹ Ebema: naimano wadewade namutupiala:, la:go gowelaopima: deda:ona iba:tamo kuba wiya akoikalama:la:. La: wiyasiya Godokono dowo tanalo awokalimi tete nemakopela:la:, mabu ebena Bukalo tabo idite ma kunu itana,

“Na Kawodawate gemo,
na kapiyate kuba wiya ikalamedawala,
ebema: epono kuba osiyodilole mabuma:
nale naimano nani tetenomolo
iba:tamo wiya kikalaemamo.”

²⁰ Ega:walo Godokono Bukalo tabo idite ma kunu kegena,

“A:ma:go da:gowelaona ebe lumagi bae kapete duimene,
modobola a:ma: ebetamo bae nikamiye,
ega:walo ebe obo kapete duimene,
a:ma: ebe obamo na:kowalubiye.
Nanitabola, me osiyodilo gabodo

ebete ebenu kuba osiyodilole tanaloma: ilipo kelaemene.”

²¹ Ebema: naimano namutudawa, a:ma: nanisiwale! Kuba osiyodilo tanalote lumagi idigodone a:ma:tamo da:pemaigamene, ebe kuba osiyodilo tanaloma akotuduwatata: Modobola a:ma: wiyasiya wadewade tanalo kapiya eba osiyodilolelo kuba tanalono wato kikopu ebo nelawiye.

13

Gabamaniatamo Tudila:o Tanalo

¹ La: nanitabokobi midipi bilibilinomate gabamaniatamo na:tudila:onala; mabu gabamani wokopi bilibilinomo ibino gobebobamo ebe Godote alomiya.

² Ebema: kebe lumagite ebenu kuba osiyodilo tanalodo gabamani wokodawa idino tanalo dodiyobomene, ebete gabamani ibino woko osiyodilo baiamo potele kalomiyale ebe Kawodawa Godoko atumu kodiobomene, ebene ebete ebenu kuba osiyodilo tanalodo ebe a:ka:tuwa: ebetamo kuba wiya nanitabonomolo kadaemene.

³ Ebe nanitabola, kuba osiyodilolepiate gabamaniatamo na:toletoleona, wiyasiya wadewade tanalo dosiyodilolena iba:te ka:toletoleona: Ebema: namutudawa, a:ma: ubila:ka: tolea:no kokoliawenama? Modobola a:ma: wadewade tanalo kapiya nosiyodilolenakiye, ebene gabamaniatamo a:ma:tamo eba kalakalaolo a:ma: ebo kemoioma:ta, iyo, ebe mabuma: a:ma:godolo tole tanalote a:kitanamene.

⁴ Nanitabola, gabamani wokodawa ebe Godokono wokodawala, ebete a:ma: mabuma: wade woko osiyodilona. Wiyasiya kebe tetelo a:ma:le kuba tanalo idi dosiyodilaemene, a:ma: ebe tanaloma: na:toletoliye mabu gabamaniate a:ma:tamo kuba wiya nanitabolo kikaema:ta, iyo, ebe dawate Godokono wokodawama: eba eda:nalo ebegodolo elawo bitana kuba osiyodilolepiatamo wiya ikalaema:.

⁵ Ebema: modobola la: bilibilinomate gabamaniatamo na:tudila:onala:, mabu la:imano tepo magumuno mulo wokite la: eba kunu iyat- ulamenata, ega:walo diyala, la:le tudila:oa:no iba:godone temeteme tanalo da:belaema.

⁶ Me mabuma: la:le gabamaniatamo ta:kese mani nikalamolenakiyala:, mabu iba:te ebe maniamo ibino iyaiya woko bilibilinomo Godoko mabuma: osiyodilolena.

⁷ Iyo, gabamaniate epo totomu tabo keba kunu kanalenake, modobola la: iba:tamo eba kunu iyaiya ta:kese mani modobolo nikalamenakiyala:, ega:walo modobola la:imano tepo magumuno wokilo la: a:ka:tuwa: la: opamo eba alomolo gabamani wokopi bilibilinomo unamo nowadipalate- lenakiyala:.

Epo Nilakapolo Malagidilole Tanalo

⁸ Ega:walo me tanalo idila. A:imano modoboa: tetelo namutudawa idigodone mani eba lawitalo a:ma:le ebetamo walo ka:kikama:ema: danatia, modobola a:ma: samonomamo na:ka:wiye, ebene a:ma:le ebako gabodo mani walo akolawa:la:. Wiyasiya numa:la:, la: nanitabokobi

midipino iyaiya modoboa: tanalo magumulo, idite iditamo, idite iditamo nilakapolo gito dikameteua:wenakoma, talena puliyala. Nanitabola, lumagi idino modoboa: tetelo a:ma:le ebe nilakapoimilo gito dowaluba:emene, ebako nilakapo kimalagidilo tanalodo a:ma: Godokono Totomu Tabono tanalo bilibilinomamo ka:tuduwatama:ta.

⁹ Numa:, Godokono Totomu Tabo bilibilinomate me kapiya totomu magumulo ba:pola:na, me kawo totomu ma kunula, “A:ma: a:ka:tuwa: a:ma: demalagidilawena, modobola a:ma:le eba kunu a:ma: niyakabolo dokolina ebe lumagi nilakapolo nemalagidilona.” Ebema: lumagite me kawo totomu tabo kapiya kodakodalo eba atila:nalo, totomu tabo epetapi wakalami gabote ebegodolo a:kitanamene, iyo, ebete dubu idino kamiyale pilolo a:kelaemene, ega:walo lumagi idi gito akanakapuimene, ega:walo inamabu idi pilolo a:kelaemene, ega:walo lumagi idino inamabu uwatema: ubi a:kiyatimene.

¹⁰ Nanitabola, nilakapo kimalagidilo tanalote lumagigodolo eba itanalo, ebete kuba osiyodilo magumulo idawatamo temeteme kikamenakoa:, me mabuma: kebe lumagite epetapi nilakapolo malagidilole totomuamo nanitabonomolo da:tuduwatanako, ebete ebe tanalodo atumu Godokono totomu tabo epetapi bilibilinomamo a:ka:tuduwatanako.

Alo Magumulo Ilukuli Tanalo

¹¹ Nale me iyaiya tanalo la: analemata, mabu na ubila la: me teteno tanalo ma kunu niyatawala:, tete nanitabonomolo a:pe la:le u lao tanalone

kemaimiaema; mabu a nanitabokobi midipino igilo mula: tetete netatali. Numa:la; dopamo ale aimano nanitabokobi midi tanalo Ya:sutamo diy-atiyama; ebe tetelo aimano igilo mula: tanalono maiga tete muludopolo itanami, wiyasiya me tetelo tatalinomoma: edi.

¹² Iyo, egela walo tete eba tatalilo idoko teteno ilibubute nolopoligo, ebema: modobola ale idoko teteno kuba osiyodilole tanalo iyabaiamo alo-mote, ale alo teteno gowela tanalo kosiyodiloma: modobo inamabu ka:pupulimalema:

¹³ Ebema: ale egelano alo magumulo eba ilukulinalo, epetapiate aimano wadewade osiyodilole tanalo kapiya bulamenakoma:na. Ma kunu a nanitabokobi midipiagodolo kuba ilipo soliyomu osiyodilo tanalo ega:walo gamoda nio tanalo, buwelemele pilo tanalo ega:walo iba:tamo ilipo tabo gela tanalo, gowelao tanalo ega:walo dowo tanalo, ebe kuba tanalo bilibilinomate agodolo akopola:nala:

¹⁴ Ebema: modobola la:imano kateneno ubi tanalomo tudila:o tanalote eba olopoligolamelo, la:le wiyasiya Kawodawa Ya:su Kelisokono wadewade kaliku na:pupula:la:

14

Lumagi Idite Ebeno Nanitabokobi Midi Tanalone Tanalo Idi Dosiyodilomene, A:ma: Ebe Tanalo Kubama: Akogeala:

¹ La: nanitabokobi midipi magumulo potele elawoa:noma: deda:na, modobola a:ma:le ebe nilakapo kimalagidilamo nelawiye, ebene ebete ebeno nanitabokobi midi tanalone kebe iyaiya

tanalo kosiyodilolenakole, a:ma:le ebe tanaloma: eba:go akoapaminatēua:la:.

² Ebema: numa:la:, nanitabokobi midi dawa idite ebēno nanitabokobi midi magumulo elawoma: deda:na, ebete olowame baiamo tote, piyate ida:da:li amamatelēno katene inamabu dāpalomonaka, ebete ebako inamabu laema: talenama: kegena:. Wiyasiya idawate ebēno nanitabokobi midi magumulo elawoa:dopoma: eba eda:nalo, olowame baine pali inamabunomo uwatenako mabu ebe inamabu ida:da:li amamatelēno inamabua:.

³ Ebema: dopo lumagite inamabu bilibilinomo nao talena:noma: eba genalo, wiyasiya ebēno nanitabokobi midi ekawite inamabu idi na talenama: degemene, ebete ebe tanaloma: ebēno ekawino woki kubama: akogeala:. Ega:walo potele inamabu idi na talenama: degemene, ebete talena:noma: gedawano osiyodilo tanalo atumu kubama: akogeala:, mabu Godote ebe nilakapo kimalagidilamo iyalo elawiya.

⁴ Eiye! Mabu keleka: a:ma:le Godokono wokedawa idino tanalo danagiyamidama:wenaka? Ebe lumagino woko Namutudawate a:ka:tuwa: ebēno tanalo eba anagiyamidamelo wadenoma: da:begemene o kubama: da:begemene, wiyasiya a:ma:lea:! Numa:, Kawodawa Godokono elawo modobola ebe wokodawatamo walubi tanalo iyatima:, ebema: nanitabola, ebete ebēno nanitabokobi midi magumulo a:kegamene, wiyasiya ebete kodakodalo kutitamene.

⁵ Ega:walo me tanalo idila. Nanitabokobi mididawa idite Godoko amamatema: kapiya egela kawonomamo malagidilonako, ebema: ebete ebe

egela talenama: eba genalo epatamo talena ebo iyatinako, iba:te ebe egelalo ibino iyaiya woko osiyodilole tanalo ega:walo kalakala tanalo kosiyodilolema:. Wiyasiya lumagi idite Godoko amamatema: egela bilibilinomo modoboma: eba genalo kapiya egela idi iyanomo talena egelama: ka:midina:. Ebema: me tanaloma: la:imano sosi epono iyaiya wokite da:pola:lamena, la: magumulo idite idawano wokino tanalamo gito akotuduwatata:. Ao, modobola la: bilibilinomate ma kunu nosiyodiliyala:, lumagi idino nanitabokobi midi tanalote ebena tepo magumulo keba kunu kiyatuminale, ebe a:ka:tuwa: ebe woki kodakodalo lawete aimano Kawodawa kowalogonama: eba kunu nokolinamene.

⁶ Iyo, numa:la:, la: magumulo potele egela idi kawoma: degena, ebete lumagi idino tanalo malagidilola:no aimano Kawodawa kapiya adipatema: ebe egela talenama: midinako. Ega:walo potele olowame bailo katene lawete denanako, ebete atumu aimano Kawodawa kapiya malagidilolo osiyodilonako, mabu ebete ebe nao inamabuma: Godotamo kalakala tabo adipatenako. Ega:walo potele ebe katene nao talenama: degena, ebete atumu aimano Kawodawa kapiya malagidilolo nao inamabu epetapino tanaloma: kalakala tabo ebetamo eba adipatelo, wiyasiya ebe katene inamabu iyabaiamo gito iyatinako.

⁷⁻⁸ Ebema: la: me kawo tanalo nemalagidilala:, a nanitabokobi midipiate me opolo eba ilukulinalo, a a:ka:tuwa: a kekalakalaaema: aimano iyaiya ubi tanalo osiyodilole modoboa:, mabu a aimano

Kawodawa kowalogonama: bilukulinama:
 Ebema: ale aimano nanitabokobi midi mabuma:
 da:elaoma:, ebe tanalo atumu aimano ubi
 gabodo a:kosiyodiloma:, ale aimano Kawodawa
 kowalogonama: ka:elaomalema:. Ebema: ale
 dilukulinama: o ale da:elaoma: ebe tanalo kawo
 tanaloo:. Kawo tanalo ebe ale Kawodawano
 epoma: deda:onama: ebe tanalola.

⁹ Nanitabola, Kelisote ebe mabuma: a:e
 magumune walo igilamo a:kemaigiya, dopamo
 da:elaiya ega:walo me tetelo igilolo dilukuliona
 ebe epo bilibilinomono Kawodawama:
 keda:nama:.

¹⁰ Ebema: mabu keleka: a:ma:le a:imano
 nanitabokobi midi ekawino tanalo danagiyami-
 dama:wenaka? Ega:walo beda: mabuma:
 a:ma:le ebena tepo magumuno woki kubama:
 degeawena? Numa:, a bilibilinomate Godokono
 ololo apulo eba lamota:onalo ebe kapiyate
 aimano tanalo ebo kanagilameleaemene.

¹¹ Ebe mabuma: Godokono Bukalo tabo idite
 ma kunu itana,

“Na ebe uwomua: tetelo dokolinamo
 ebe Kawodawala,
 ebema: na nani tabonomo gemo,
 epo bilibilinomate pupamo eba pilukulilo
 na ebo kapamamanatenema:na:
 Iyo, na nani Godoma: deda:namo,
 ibi bilibilinomate ebe tanalo
 ibino tabamo kapawokalima:na:.”

¹² Ebema: me tanalo ebe kawo tanalomola,
 Godoko kapiyate a bilibilinomono tanalo eba

anagilameleamelo, ale aimano iyaiya kuba osiyodilole wiya uwatelo ebe odiyoboma: ale tabo idi gelama: a:ka:modoboma:.

A:ma: Nanitabokobi Midi Ekawi Idino Agowa Ukamidawama: Akoeda:la:

¹³ Ebema: modobola a nanitabokobi midipi magumulo idite idino tanalo anagiyamidame tanalote nolopoligoaemene. La: wiyasiya me tanalo nemalagidiliyala:, la: magumulo idite ebena nanitabokobi midi ekawino agowa ukamidawama: akoeda:la: ebete gakapoma:.

¹⁴ Nanitabola, na Kawodawa Ya:suko magumulo eba okolinalo me wokite nagodolo kawonomoma: eda:na, nao inamabu bilibilinomo magumulo Godote inamabu kapiya idi talenama: kegena:, wiyasiya kebe tetelo lumagite ebena nanitabokobi midi tanalone inamabu idi talenama: degemene, ebe tetelo ebe inamabute ebetamo daleyama: keda:mene.

¹⁵ Ebema: a:imano nanitabokobi midi ekawite kebe inamabu talenama: degena, a:ma:le ebe inamabu eba nitalo ebena woki da:kubaimene, a:ma:le ebe tanalo nilakapo kimalagidilamo kosiyodilawita:. Eiyee! A:ma: bae nao magumulo ekawino agowa ukamidawama: akoeda:la:, mabu Kelisote ebe lumagi mabuma: atumu a:ka:iya!

¹⁶ Ebema: a:imano nanitabokobi midi tanalone kebe tanalo osiyodiloma: modoboma: degeawena, a:ma: ebe tanalo eba osiyodilutalo lumagi idino agowa dukamidama:emene, ebe tanalo modoboa:. Mabu keleka: a:ma:le tanalo

idi a:imano tuputupu wokilo eba osiyodilutalo, epetapiate ebe tanaloma: kubama: degelita?

17 Numa:, Godote Kawo Elawodawama: deda:na ebe tanalono magumu ebe nao tanaloo: ega:walo nio tanaloo:! Ao, ebena Uliyanate nanitabokobi midipiatamo dikalamena, ebe tuputupulo okoli tanalo ega:walo milo tanalo ega:walo kalakala tanalo, ebe iyaiya tanalo ebe ebena Kawo Elawodawano tanalono magumula.

18 Ebema: lumagi idite eba kunu Kelisotamo woko eba osiyodilonalo ebena nanitabokobi midi ekawino agowa ukamidamea:no, Godote ebetamo nanitabolo kekalakalamene ega:walo epate atumu ebetamo ka:kekalakalaoma:na:.

19 Me mabuma: modobola ale aimano woki kawonomamo milo gabo kapiya bowaloma:tanama:, ale eba kunu idite idi kowalubi, idite idi kowalubi, ale nanitabokobi midi magumulo kapepeoma:.

20 Ebema: Godote kebe wade woko lumagi idi magumulo dosiyodilona, a:ma:le a:imano bae nao tanalomo ebe woko akokubaima:la:. Nao inamabu bilibilinomo talena:nola, wiyasiya a:ma: inamabu idi eba nitalo nanitabokobi midi dawano agowa ukamidawama: deda:emene, Godote ebe tanaloma: kubama: kegemene.

21 Wiyasiya kebe tetelo osiyodilo tanalo idima: talena nanitabolo itana:no, ebena a:ma:le a:imano nanitabokobi midi ekawi eba malagidilolo a:ma: a:ka:tuwa: a:ma:tamo talena diyata:wenakomene, Godokono umi magumulo a:ma:le wade tanalonomo bosiyodilonakoma:ta, mabu a:imano tanaloma: ekawite ida:da:li amamatelena katene nao tanalodo o elawo

da:imi obo ni tanalodo o ebako iyaiya osiyodilole tanalo idido agowa a:kukamidamene.

²² Ebema: ebako iyaiya osiyodilole magumulo Godote a:imano nanitabokobi midi tanalodo tanalo idino talena: tanalo a:ma: diyatumitana, modobola a:ma: ebe tepo magumuno woki epetapiatamo akoawokalima:la:. Numa:, kebe lumagite ebeno nanitabokobi midi tanalone ma kunu diyatawana, ebeno osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo ebete Godokono da:peso talena idi kapiya kadikamidalena:, ebema: ebete nekalakalamene!

²³ Wiyasiya ebete ebeno tepo magumulo inam-abu idi nama: talenama: eba genalo gito de-namene, kuba wiya ebetamo ka:pemene mabu Godote ebetamo dikamiya, ebete ebe tepo magumuno nanitabokobi midi tanalamo ka:tuduwata:. Nanitabola, lumagite ebeno tepo magumuno nanitabokobi midi tanalamo tuduwata:noma: eba editalo tanalo idi dosiyodilomene, Godokono umi magumulo ebe tanalote ele gabo odidi tanaloma: keda:mene.

15

La:le Epetapi Malagidilolea:no La: A:ka:tuwa: La:imano Tanalo Kapiya Akomalagidilolenala:

¹ Ebema: nanitabokobi midipi magumulo a piyate elawoelawopima: deda:onama:, modobola ale aimano elawoelawoa: nanitabokobi midipi ekaki eba walubililo, iba:te kodakodalo kelam-ota:onama: a a:ka:tuwa: aimano tanalo kapiya a:kemalagidilolenama:.

² Iyo, a bilibilinomo magumulo idite ebenu osiyodilole magumulo ebenu ekawi wadenomamo eba walubilo ebe nekalakalaimene, ebete ebenu nanitabokobi midi magumulo wadenomamo kapema:

³ Numa:la:, Kelisote eba kunu wagelenaki, iyo, ebenu osiyodilole magumulo ebe a:ka:tuwa: ebenu tanalo kapiya kemalagidilonamia:, ebema: ebete Godokono Bukalo ebenu tanalo iyalo ma kunu awokalimiya, “Godo, epate kebe tanalamo a:ma: kemalogotanaka, nale a:ma:tamo tuduwata magumulo ebe atu tanalate natamo na:kemaimiona.”

⁴ Nanitabola, Godote ebenu Bukamo kebe iyaiya tabo dopamo dakuloliya, ebe tabono tanalo bilibilinomate a iyatuaema: pola:na, iyo, ale ebenu Buka apuapuno tabone walubi elawo lawete temeteme magumulo kodakodalo eba lamota:onalo, aimano nanitabo kalakala tetete ka:pema: olowiolo makopelena:

⁵ Ebema: potele ebenu nanitabokobi midipi-atamo kodakodalo lamota:ona tanalo ega:walo walubi elawo tanalo dikalamena, modobola ebe Kawodawa Godote la: nowalubilima:ta, la:le Ya:su Kelisoko eba waloma:talo woki kapiyama: keda:wenama:

⁶ Me gabodo la: bilibilinomate la:imano tabo madodo kapiyama: eba midilo, aimano Kawodawa Ya:su Kelisokono Nabiwi Godoko ebo kemoiomamota.

Yua:piate Godoko Moio Tanalo

⁷ Ebema: epetapiate la:imano tuputupu ilukuli tanaloma: Godoko kemoioma:, modobola la:

magumulo idite idi nilakapo kimalagidilamo nelawenakiyala; Kelisote la: nilakapolo keba kunu kuwatetiyala eba kunu.

⁸ Nale la: analemata, Kelisote a Yu epatamo wiya: wokodawamu piya, Godote aimano ewoni nabiatamo kebe nani tabo dopamo ka:kiyawaonakile ebe tanalate ebenu osiyodilole magumulo nanitabonomolo kapawokalaoma: Ega:walo Kelisote Godokono nanitabo tanalo eba kunu eba pawokalimilo,

⁹ ebe tanalodo ebete la: Yua:piatamo atumu gabo a:posiyodiliya la:le Godokono nilakapo tanaloma: ebe kemoiawenakoma: Ebe tanalo awokalima: Godokono Bukalo tabo idite ma kunu itana,

“O Godo, nale Yua:pi magumulo eba utitalo,
naimano kalakala tabo a:ma:tamo ebema:
adipatenakomo,
iyo, ibi magumulo nale a:ma: amamate oale
alapionakomo.”

¹⁰ Ega:walo Godokono Bukalo tabo idite na:kegena,

“La: Yua:piala;
modobola la:le nanitabokobi midipi epetapi-
ago
kawonomamo nekalakalaonala!”

¹¹ Ebene Godokono Bukano tabo idite ma kunu kitana,

“La: Yua:piala; Kawodawa Godoko nemoiala;

iyu, iyaiya opo epo bilibilinomate
ebe amamate oale nalapioma:na:!”

¹² Ega:walo tete idilo Aisayate Godokono Bukamo
tabo ma kunu akuloliya,

“Da:ibidikono nabiwi Yesiko,
ebeno walone gudi magumune
Kawodawa idite kapawokalamene.
Ebene Yua:piate ebenu ubi tanalamo
ka:tudila:onama:;
Godote ebe ebenu Kawo Elawodawano gobe-
bobamo kiyatimene,
ebema: iba:te ibino igilo mula: tanalo ebegodone
kelaema:
ebenu pe tanaloma: olowiolo
bilukulionama:na:.”

¹³ Nanitabola, Godote elawo nanitabokobi
midipiatamo ikalamiya iba:te ibino igilo
mula: tanalo nanitabolo laema: olowiolo
kilukulionama:. Ebema: modobola ebete la:
Yua:pino nanitabokobi midi tanalodo la:imano
tepo magumu kawo kalakala tanalamo ega:walo
milo tanalamo netabokailaemene, ebenu la:le
ebenu Uliyanano elawamo olowiolo okoli tanalo
magumulo kawonomamo kapepeomamota.

*Polote Iyaiya Tabo Epetapi Tolea:no Loma Epo
Da:kiyawaolamiya Ebe Tanalono Mabu*

¹⁴ Naimano nanitabokobi midipi ekakiala:
niyaniyata. Naimano tepo magumulo
niyatawanamo la:godolo wadewade osiyodilole
tanalo ega:walo kawokawo iyatawa tanalo

tabokaonomola, iyo, la: magumulo idite idi mulo tanalamo iyatuima: modobola.

¹⁵ Wiyasiya na me leta eba osiyodilolo, la:le kebe iyaiya tanalo dopamo kiyatawawiyama nale tolea: tanalago ebe atu tanalo la: ebe kiyatulae-mata, mabu Godote ebenu nilakapo tanalodo na elaweniya,

¹⁶ nale Ya:su Kelisokono wokodawama: eba eda:nalo la: Yua:pino mabuma: ebenu woko kosiyodilonama:. Iyo, Godotamo kalimagono ikameodawa keba kunula:ka: na ebako dawama: eba eda:nalo, nale Yua:pi kalimagono inamabumu midilite ebetamo ebo nikameonakomo. Ebema: naimano ubi tanalo ma kunula, Godote ebe nanitabokobi midipi Yua:pi nagodone kalakalago eba uwatelo, ebenu Uliyanate ibi ebenu talena wokopima: ebo ka:midilimene.

¹⁷ Ebema: na Ya:su Kelisoko magumulo Godotamo me woko eba osiyodilonalo, ebe mabuma: amamanamo.

¹⁸⁻¹⁹ Numa:la:, Kelisote nado kebe wade wokonomo Yua:pi mabuma: kosiyodilonamile, na ebe kapiya tanaloma: tabo tolea:no ka:kiyawaomamo. Ebe woko ebe nale tabo kiyawao tanalamo ega:walo apa:mo osiyodilole tanalamo, iyo, Godokono anoano osiyodilole tanalamo ega:walo ebenu Uliyanano elawo tanalamo dosiyodilonaimo, me ebe wokola. Ega:walo naimano woko ebe nale Yua:pi Godotamo eba magatalelo iba:te ebetamo da:tudila:ona ebe tanalola, ebema: nale Kelisokono Wade Tabo kiyawao tanalago tote Yelusalema kawo duliynomolone wagilimite

Ilikama mulu opamo gito nemaigimo, iyo, ebe woko kawonomo nale nanitabonomolo opolimo.

²⁰ Nanitabola, na ubi kawonomamo ma kunu iyatinaimo, nale Kelisoko iyatawa:piatamo ebena Wade Tabo ka:na:kiyawaonakoma:, mabu na ubia:nola lumagi idite dopamo dowagilimi ebe woko unamo woko walo ka:nosiyodiloma:.

²¹ Numa:la:, Godokono Bukalo tabo idite ebe tanalo awokalima: ma kunu itana,

“Dopamo piyate Kawodawano tanalo
kiyatawaiya,
iba:te ebena tanalo kuima:na:,
ega:walo piyate ebena tabo dopamo kolowiya:,
iba:te walone tetelo wadenomamo
kiyatawaoma:na:.”

Polote Loma Kawo Duliyomolamo Toma:Ebena Nopo Dawokalimiya

²² Ebema: nanitabola, dopamo tete bilibilinomo epetapilo nale la:tamo pema: dowagelenakimo, gabote wiyasiya natamo mopilo itananaki.

²³⁻²⁴ Wiyasiya me tetelo me tatali opo bilibilinomolo woko opoliyalimo, ebema: na ubila nale Spa:ini opamo wokoma: eba petolo gabo tetelo la: pulaema:. Nanitabola, ulama bilibilinomo epetapilo la: mabuma: ubi ma kunu iyatinakimo, ebema: tete tatalila na la:go kalakalago eba pokoliatepalo, modobola la:le na ebo kowalubini-mamota nale naimano oli woko baiamo ka:toma:.

²⁵ Me tetenomolo nale wiyasiya la:tamo pea:no dopamo Yelusalema kawo duliyomolamo ka:tomamo, Godokono epate ebolo dilukuliona ibi ka:nowalubilima:.

²⁶ Mabu Ma:sadoniya opo ega:walo Guliki opolo dilukuliona, ebe sosi epate ibino ubilo nilakapo eba awokalimilo mani ebo alomiya, Godokono epate Yelusalemalo dilukuliona ibino nigologolopi kowalubilima:.

²⁷ Nanitabola, iba:te Yu epono nigologolo epo epetapi kowalubilima: ibino ubi tanalo kalakalago diyatiya, ebe tanalo ebe modobo wok-ila. Iyo, dopamo Yu epate Yua:pino igilo mula:le mabuma: iba:tamo Godokono tepo magumuno wadewade tanalo wiya:no gito ikalamiya, ebema: modobola me tetelo Yua:piate ibino nilakapo maniamo ega:walo inamabuamo Yu epo gito nowalubilima:na:.

²⁸⁻²⁹ Ebema: naimano tanalo ma kunula. Yua:piate nilakapolo dalomoiya, nale ebe mani kawodopo Yelusalema duliyoumolo epatamo eba pikalamelo, ebe walubi woko iba:tamo popoliyate nale Spa:ini mulu opamo to ebo kowagilimamo. Ebene gabo tetelo nale la:tamo da:pemaigamo, na iyatawala nale la:go eba pokoliatepalo, Kelisote nado ebena iyaiya kalakala tanalomo la: ebo ketabokailamolema:ta.

³⁰ Naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, nale Godokono Uliyanano nilakapo tanalomo la: aimano Kawodawa Ya:su Kelisoko magumulo ma kunu toweolaemata, nale naimano tanaloma: Godotamo keba kunu ka:towetoweonakomo, modobola la:le nago kapimiya atumu na elawonomamo nadipanateniyala:.

³¹ Ebene nale Yudiya opamo da:tomo, modobola la:imano towetowe tabono walubi tanalodo Godote na ebolo na:ga:lunatenemene nanitabokobi midia:piate

na kubainamekapoma; ega:walo ebeno epate Yelusalemalo dilukuliona, nale nanitabokobi midipi epetapino nilakapo mani iba:tamo da:nikalaemo, ebete ebe tanalodo ibino kalakala kawokobi na:midililaemene.

³² Ebema: nanitabola, Godote ubi diyatimene, na ebe tanalone la:tamo kawo kalakalago pete naimano uliyana apulo nale la:godolo wade ela kapamiatepamamo.

³³ Epatamo milo dikalamena, modobola ebe Godote la: bilibilinomagodolo nokolinamene. Me tabo ebe nanitabonomola, taula.

16

Polote Leta Uwomu Apulo Iyaiya Nilakapo Tabo Ebeno Namutupiatamo Da:kiyawaiya

¹ Ebema: a nanitabokobi midipino naniko Pibikono tanaloma: na Polote la: analemata, ebe Senekiliya duliynomolono sosi watowatopi magumulo wade walubi kamiyale idima: eda:na.

² Ebete la:tamo da:pemaigamene, modobola la:le Kawodawano mailamo ebe kalakalago eba lawelo, modoboa: tanalo idi ebegodolo duma:ema ebetamo gito nikamiyala; mabu Godokono epate ebako osiyodilo tanalodo ebeno wadewade ga:limapi gudima: eda:ona. Nanitabola, dopamo tete bilibilinomo epetapilo na ega:walo epo epetapi bilibilinomo ebete a wadenomamo walubinaki.

³ Ega:walo nale Pilisilako Akuilako iba:tamo nilakapo tabo palibomo, nanitabola, iba:te Ya:su Kelisoko magumulo nago wade woko osiyodilon-aka.

⁴ Iyo, tete idilo iba:te na mabuma: ibino igilo atutulatelema: negeliya ebe tanalo kawo tanaloo:, ebema: ibino katene apa:mo tatalila a:elama:, ebe mabuma: na ega:walo Yua:pino sosi epo bilibili-nomate iba:tamo nekalakalaonama:

⁵ Ega:walo kebe nanitabokobi midipiate ibino motolo daladabutinaka, naimano nilakapo tabo iba:tamo atumu nakapalibomo.

Ega:walo naimano wade lumaginomo Epinit-asitamo nilakapo tabo kapalibomo, ebe A:isiya opo kawonomolo Kelisoko nanitabokobi midipi magumulo dopo lumagima: ediya.

⁶ Ega:walo naimano nilakapo tabo Ma:litamo nakapalibomo, ebe la: mabuma: woko elawonomamo dosiyodilonami ebe kamiyalela.

⁷ Ega:walo naimano Yu epo netewa dubu A:ndolonaikasiko ega:walo kamiyale idi Yuniyasiko, iba:tamo naimano nilakapo tabo atumu nakapalibomo. Iba:te Ya:sukono alibolepi magumulo kawokawopima: eda:ona, nanitabola, iba:te dopamo nago idoko motolo ilukulinamiya, ega:walo nale Kelisoko nanitabokobi midia:no iba:te dopamo ebetamo olobiliya.

⁸ Ega:walo A:mapiliyatasitamo naimano nilakapo tabo kapalibomo, ebete aimano Kawodawa magumulo naimano wade namutudawama: eda:na.

⁹ Ega:walo naimano nilakapo tabo Ebanasitamo nakapalibomo, ebe Kelisoko magumulo ago woko bosiyodilona, ebene naimano wade lumagi idi Sta:ikisiko ebete atumu naimano nilakapo tabo olowite nelaemene.

10 Ega:walo Apilisitamo naimano nilakapo tabo kapalibomo, ebete ebeno Kelisoko waloma:ta tanalo tolea:no iyalo awokaliminomo awokalimiya.

Ega:walo Alistabulasikono moto gu epatamo naimano nilakapo tabo atumu nakapalibomo.

11 Ega:walo naimano Yu lumagi idi Elodiyanatamo naimano nilakapo tabo kapalibomo.

Ega:walo Nasisasikono moto gu epo magu-mulo piyate Kawodawa Kelisoko nanitabokobi midipima: deda:ona, nale naimano nilakapo tabo iba:tamo atumu nakapalibomo.

12 Ega:walo Taipinako Taiposako iba:tamo naimano nilakapo tabo kapalibomo, me kamiyala:te Kawodawatamo woko wadenomamo osiyodilona.

Ega:walo nale naimano wade lumaginomo Pesisitamo naimano nilakapo tabo atumu nakapalibomo, ebe Kawodawatamo woko elawonomamo dosiyodilonami ebe kamiyale idila.

13 Ega:walo Lupasitamo naimano nilakapo tabo kapalibomo, ebete Kawodawatamo woko elawamo eba osiyodilonalo wade mailonomo ebo lawiya, ega:walo ebeno menokote atumu naimano nilakapo tabo olowite nelaemene, mabu ebete na ebeno gudu idima: midiniya.

14 Ebene Asinikitasiko ega:walo Pelegoniko, Emisiko ega:walo Patobasiko, ega:walo dubu idi Emasiko, ibi ega:walo iba:go dilukulina nale ebe nanitabokobi midipi bilibilinomatamo atumu naimano nilakapo tabo kapalibomo.

¹⁵ Ebene Pologasiko ega:walo Yuliyako, Neliyasiko ega:walo ebenu ekawi buwele, iyo, Olimapasiko atumu ega:walo Godokono epo epetapi bilibilinomate iba:go dilukulina, iba:tamo nale naimano nilakapo tabo kapalibomo.

¹⁶ Ebene la: daladabuta:ema, modobola la: bilibilinomo epetapiate epetapino koto uwateuilo na:wiyamidauiyala:. Nanitabola, iyaiya sosi epo epetapi bilibilinomate ibino nilakapo tabo la:tamo palibola:.

Polote Ebenu Iyaiya Uwomu Iyatulame Tanalo Da:kiyawaiya

¹⁷ Naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, nale la: kawonomamo analemata, la: nanisiwale! Piyate nanitabokobi midipi magumulo anagiyamida tanalo eba osiyodilolelo epetapino nanitabokobi midi tanalo da:kubailamenaka, la: iba:go kapiyama: akoeda:oala:. Nanitabola, la:le wade wokiago dopamo duwata:wiyama, iba:te ebe wadewade iyatulame tanalago gowelaona,

¹⁸ ebema: piyate ebako kubakuba tanalo dosiyodilolena, iba:te aimano Kawodawa Kelisotamo nani woko osiyodiloa:no, ibino kateneno kubakuba ubi tanalo kapiyamo tudila:ona. Ebene piyate kuba osiyodilole iyatawa: gudimu dilukulina, iba:te ebako tuputupupi a:da: elemasigi mulo tanalodo eba walogolenalo ibino tepo magumuno woki ebo kubailamenaka.

¹⁹ Wiyasiya la:imano tanalo eba kunua:. Iyo, epo epetapi bilibilinomate iyalo olowiya, la:le Kelisokono nani tabamo da:tudila:wenama, ebema:

la: mabuma: na kawonomamo kalakalanamo, ega:walo na ubila la: mulo wokido wadewade tanalo kapiya eba malagidilolenalo, kuba osiyodilole iyatawa: gudimu nilukulinala:.

²⁰ Ebene epatamo milo dikalamena, ebe Godote tete tatalila Saitanako la:imano agowa mabuamo ba:idilote, la:le ebe agowamo ebo ka:mikitamamota. Modobola Kawodawa Ya:sukono nilakapo tanalote la:godolo nitanamene.

²¹ Ebene nago woko kapimiya dosiyodilona, ebe wadedawa Timotite naimano Yu namutupi epetapiago Lusiyasiko ega:walo Ya:isoniko ega:walo Sosipatako, iba:te ibino nilakapo tabo la:tamo paliba.

²² Ega:walo me tanalo idila. Na Tetiyasite Poloko mabuma: me leta tabo akulolemo, ma kunu nale aimano Kawodawano mailamo naimano nilakapo tabo atumu la:tamo nakapalibomo.

²³ Ega:walo Ga:iyasite ebena nilakapo tabo kapalibo, ebena motamo sosi epate paladabutinaka, ega:walo na Polote eba:go eba okolinalo ebete na wadenomamo walubininako. Ebene me kawo duliynomolono gabamani apulo mani dumina ebe dubu Elastasiko, ebete aimano nanitabokobi midi ekawi Katasiago, iba:te la:tamo ibino nilakapo tabo atumu nakapaliba.

²⁴ Modobola aimano Kawodawa Ya:su Kelisokono nilakapo tanalote la: bilibilinomagodolo nitanamene. Me tabo ebe nanitabonomola,

taula.*

Polote Leta Uwomu Apulo Godoko Demoiya

²⁵ Ebema: modobola a Godoko kowalogiye! Na Polote Ya:su Kelisoko mabuma: kebe Wade Tabo ka:kiyawaonakomo, Godote modobola ebe wade tanalamo la: nanitabokobi midi magumulo kodakodailaema:. Nanitabola, ebete dopamo tete geyageyanomolo kebe nanitabo tanalo kowaminanamile, me tetelo ebete ebe tanalo eba awokaliminalo na ebema: kiyawaonakomo.

²⁶ Iyo, Godokono woki awokalimipiate ebena Bukamo dopamo dakulolenakiya, ebe iyaiya tabono tanalone ebena nanitabo tanalote me tetelo nawokalana, ebema: Uwomua: Igilo Godote a ebena wokopi na:totomuatenana, ale ebena nanitabo tanalo me opo epo bilibilinomatamo kanawokalima:, iba:te ebe nanitabokobi eba midinalo ebetamo ka:tudila:onama:.

²⁷ Ebema: Mulodawanomo ebe Godoko kapiyala. Modobola ebete Ya:su Kelisodo amama tanalo lawete, ebena ebe wade tanalote uwomua: uwomua: tetelo ebegodolo nitanamene! Me ebe naimano tabo uwomula. Taula.

---

* **16:24:** Lom 16.24 buka apuno tabo Polote ebena letamo kakuloliya:, wiyasiya ebena leta osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

GODOKONO WADE TABO
The New Testament in the Fly River dialect of the
Tabo language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Fly River) long
Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and
Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Fly River) (Tabo)

Dialect: Fly River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2025-03-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2025 from source files
dated 15 May 2025

cbbd3ff2-0ca7-5896-b3fd-850bc0fd18b7